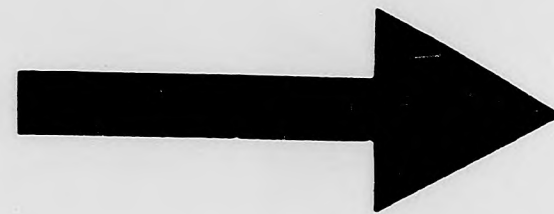
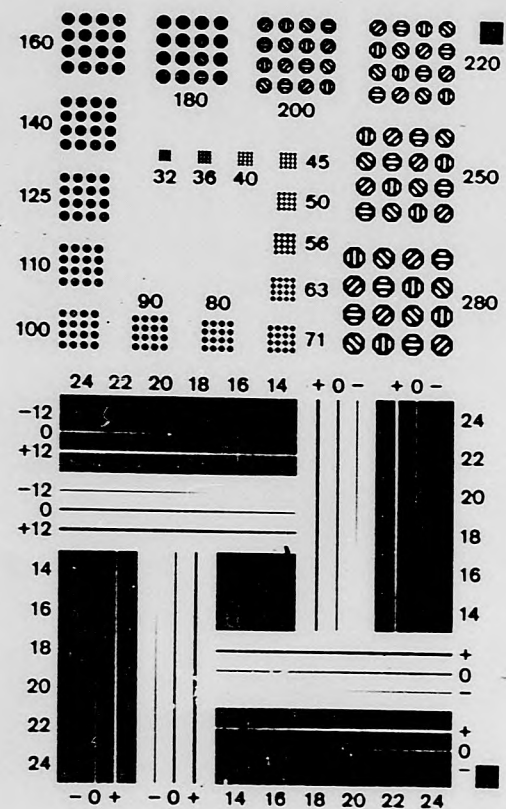

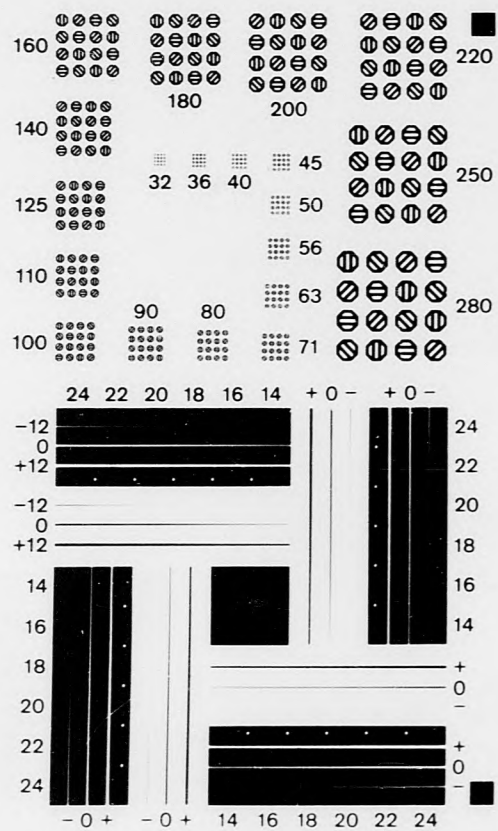
OSZK.

FOLYTATÁS

OSZK.

1995.

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9956

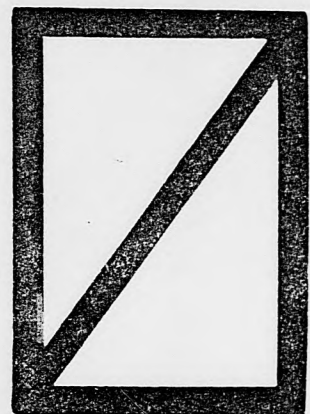
1981: _____

ÁPRILIS 8

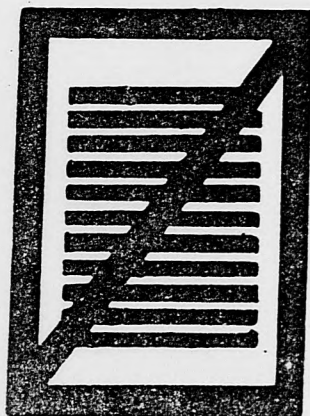

A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT

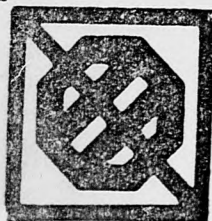
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. KÜLFÖLDI HÍREK

1981.(évf. nélk.)

jan.1-dec.31.

Hiány: febr.15. 13.,15.lap.,febr.16. 15-16.lap.,ápr. 12.
37.lap., ápr.20. 13.lap., máj.1. 21.lap., jún.3.
63. lap.,jún.7. 21.lap., jún.11. 53.lap.,jún.12.
49.lap.,jún.18. 15.lap.,jún.29. 69.lap.,júl.26.,
aug.18. 9.lap.,aug.21. 31.lap.,szept.27. 25.lap.,
szept.30. 53.lap.,nov.4. 11.,78.lap.,nov.6. 61.lap.,
nov.30. 3.lap.,dec. 17. 27.,35.lap.,dec.25.

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. április 08.

kül.

s z e r d a

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. április 8. /mti/ -

prága: cskp kongresszus

moszkva: puja frigyés - elutazás

bécs: tyihonov szovjet minisztere^{lnök} látogatása

rijad/róma/madrid: haig amerikai külügyminiszter látogatása

bonn: nato - nukleáris tervező csoport ülése

bagdad: az el nem kötelezettek jószolgálati küldöttségének
tárgyalásai

beirut: belpolitikai helyzet

peking: fá^{ll}ldin svéd minisztere^{lnök} látogatása

km

06.20

080481 0484

R

1981.04.08.

sk0002 4 230 mtik1003

kreisky -tyihonov - pohárköszöntők /1.rész/

bécs. 1981. április 8. /mti/ -amint már jelentettük, bruno kreisky osztrák kancellár kedden vacsorát adott nyikolaj tyihonov, a hivatalos látogatáson bécsben tartózkodó szovjet kormányfő tiszteletére. a vacsorán mondott pohárköszöntőjében a házigazda nagyjelentőségűnek nevezte a tényt, hogy a szovjetunió minisztertanácsának elnöke első külföldi látogatását ausztriában teszi s így hangsúlyt kapott az osztrák-szovjet viszony. a kormányfő alánuzta, hogy a két ország kapcsolatai az osztrák államszerződés aláírását követően - nehéz világpolitikai helyzetekben is - egyenletesen és zavartalanul fejlődtek. kreisky kancellár kegyelettel emlékezett meg a néhány hónapja elhunyt Koszigin volt szovjet kormányfőről, akinek személyében ausztria nagyrabecsült barátot veszített el.

/alekszej

ausztria mindig is sikraszállt az enyhülési politika gyakorlata mellett, ezért támogatta kezdettől fogva a helsinki együttműködési és biztonsági értekezlet ügyét, ezért érdekelte a madridi találkozó eredményes befejezésében is. ausztria kormánya ugyancsak támogatja az európa katonai biztonságával kapcsolatos konferencia összehívásának gondolatát és nagy jelentőséget tulajdonít a bizalomnövelő intézkedések kiszélesítésére tett szovjet javaslatnak, - mondotta.

sz/mh ha

06.40 080481 1320

-.-

sk0003 4 230 mtik1004

kreisky -tyihonov - pohárköszöntők /2.rész/

ausztria népét és kormányát aggodalommal tölti el a nemzetközi légkör megromlása, az enyhülési politikát megterhelő világpolitikai változások, az erőszak növekvő alkalmazása. ausztria határozottan fellép a politikai párbeszéd folytatásáért, az európai nukleáris fegyverkezés megfékezéséért és reméli, hogy mihamarabb sikerül megegyezésre jutni a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon, - hangoztatta.

kreisky kancellár pohárköszöntőjében méltatta a szovjet-osztrák gazdasági együttműködés minden tekintetben bevált gyakorlatát és rámutatott: ausztria üdvözlőné, ha nyugat-és kelet-európa különös

Fi

1981.04.08.

jelentőséget tulajdonítana az együttműködésnek az energetikában. az osztrák kormányfő fontosnak ítélte a fejlett ipari, illetve a fejlődő államok párbeszéde kiszélesítését, elmélyítését. végezetül hangoztatta: a népek önrendelkezési joga alapfeltétele a békés egymás mellett élésnek és enyhülésnek. /folyt/.

sz/mh ha

06.46 080481 0980

-.-

sk0004 4 230 mtik1005

nszép kongresszus - előkészületek

berlin, 1981. április 8. /mti/ - új ernst tha:lmann emlékhely nyílt meg berlinben, a német szocialista egységpárt szombaton kezdődő x. kongresszusa jegyében. az emlékhelyet a karl liebknecht házban, a német kommunista párt egykori székházában, a német s a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyiségének 1926-33-as munkahelyén létesítették. az avatáson az ndk számos párt- és állami vezetőjén kívül résztvevett irma gabel-tha:lmann, ernst tha:lmann felesége is. az ndk-ban április 16-án országszerte megemlékeznek a hitleri fasiszták által buchenwaldban meggyilkolt tha:lmann születésének 95. évfordulójáról.

az einheit, az nszép folyóirata kettős számot jelentetett meg a x. kongresszus alkalmából, amely többek között tartalmazza erich honeckernek, az nszép kb főtitkárának, az ndk államtanácsa elnökének cikkét. a cikk hangsúlyozza: az nszép-nek elhatározott szándéka, hogy a x. kongresszussal tovább folytatja irányvonalát, amely a fő feladatnak a gazdaságpolitika és a szocialpolitika egységét tekinti. ez, megfelel a szocializmus gazdasági alaptörvényének, a fejlett szocialista társadalom további építésének az ndk viszonyai között...

honecker rámutat: a x. kongresszus kiindulópontja, hogy a német munkás-paraszt állam rendelkezik mindazokkal az előfeltételekkel, amelyek szükségesek a 80-as években támasztott magasabb követelmények sikeres teljesítéséhez. a cikk megállapítja, hogy a párttagoknak jelenteg 57,6 százaléka munkás, ami az eddigi legmagasabb arány az nszép-ben.

ko/gz/zsa ba ha

06.57 080481 1570

Fi

-.-

sk0005 4 230 mtik1006

haig spanyolországba

madrid, 1981. április 8. /mti-af/upi/ - a spanyol-amerikai kapcsolatok kényes pillanatában érkezik szerdán madridba, hogy egészen egymagos látogatásra alexander haig amerikai külügyminiszter.

a megbeszélések első témája minden bizonnyal az lesz, hogy rövidesen megkezdődnek a tárgyalások a két ország 1976. január 24-én kötött, és idén szeptemberben lejáró öt éves barátsági és együttműködési szerződésének megújításáról. az egyezmény alapján az egyesült államok az andaluziai rotában tengerészeti támaszpontot, az észak-kelet-spanyolországi zaragozaban, a madrid közeli león torrejomban és az andaluziai morónban pedig légitámaszpontot tart fenn.

az újratárgyaláson a spanyolok várhatóan nagyobb gazdasági segítséget és az eddigi szerződésben biztosítottnál szélesebb körű biztonsági garanciákat fognak kérni az egyesült államoktól, csapdába a támaszpontokért. spanyolország 1976 óta évente 150 millió dollár katonai segélyt kap az egyesült államoktól és ezt az összeget a madridi kormány kevesli. a upi amerikai hírigyűzők szerint a spanyol kormány összesen legalább 3 milliárd dollár katonai és gazdasági segélyt akar a szerződés megújításáért.

az egyesült államoknak van esélye arra, hogy kikérjék a spanyolok kéréseit és elérje, hogy az eddigi szerződést hosszabbítsák meg, ideiglenesen, újabb öt évre - ideiglenesen azért, mert a spanyol kormány jelenleg éles vitában áll bal- és jobboldali ellenzékével a spanyolország nato-csatlakozásának kérdésében. az egyesült államok hivatkozhat arra, hogy amíg ez a kérdés a belpolitika síkján eldőlt, nem érdemes hosszabb távú kötelezettségeket vállalni. washington legfontosabb nato-n kívüli dél-európai szövetsége egyébként nehézményezte, hogy a februári puccskísérletét az egyesült államok kormány nem ítélte el sem idejében, sem elég élesen.

sg fm ha

07.03 080481 1875

F

sk0006 4 230 mtik1007

egyesült államok - afrika

washington, 1981. április 8. /mti-ap/upi/ - chester crocker, az amerikai külügyminisztérium afrikai ügyekkel megbízott államtitkára szerdán kéthetes afrikai körútra indul. washingtoni hivatalos közlések szerint crocker utazásának fő célja az, hogy „megértse az afrikai országokkal washington most körvonalazódó afrika-politikájának már kialakult elemeit „.

crocker ellátogat a dél-afrikai köztársaságba, nigériába, kenyába, zairéba, angolába, botswanába, mozambikba, tanzániába, zambiába és zimbabwéba. az államtitkár jelezte, hogy tárgyalásain megkülönböztetett figyelmet szentel majd a namibiai rendezés ügyének és nomályos utalásokat tett egy namibiával kapcsolatos „új amerikai tervről,,. köztudott, hogy az egyesült államok négy más nyugati hatalommal együtt hosszú évek óta sikertelenül próbálkozik a délnyugat-afrikai terület jövőjének érdekeik számára megfelelő rendezésével.

crocker arról szeretné meggyőzni a pretoriai rendszert és a vele szemben álló fekete-afrikai országokat, hogy a namibiai rendezés kulcsa változatlanul az egyesült államok kezében van. emlékeztet, hogy az amerikai kormányzat és maga reagan elnök több nyilatkozatban foglalt állást a pretoriai rendszerrel való szoros szövetség fontossága mellett. afrikában nagy felháborodást váltott ki az is, hogy felelős washingtoni politikusok tárgyalásokba bocsátkoztak dél-afrikai katonai vezetőkkel.

ku fm ha

07.07 080481 1453

-.-

sk0007 4 230 mtik1008

kreisky -tyihonov - pohárköszöntők/ 3.folyt/

bécs, 1981. április 8. /mti/ - tyihonov szovjet kormányfő válaszbeszédében kiemelte, hogy a két ország kapcsolatai évről-évre sokoldaluan fejlődnek, mind tartalmasabbak lesznek. a két ország kormánya véleménycserét folytat a nemzetközi helyzet számos problematikus kérdéséről és a közös álláspont kialakításánál mindkét felet az enyhülés és a béke erősítésének érdeke vezérli.

F

kül

- 6 -

1981.04.08.

a közös erőfeszítéssel az elmúlt években kialakított szoros gazdasági együttműködés mindkét ország előnyére vált, az eltérő ipari és nyersanyagkészletű strukturák megfelelő ösztönzést adnak a kereskedelem és a kooperációs kapcsolatok bővítéséhez.

világpolitikai kérdésekről szólva tyihonov miniszterelnök rámutatott, hogy bizonyos, az utóbbi időben mind aktívabbá váló körök katonai fölény kialakítására törekednek, s tevékenységük az enyhülési folyamat megszakadásával, a fegyverkezési verseny fokozódásával fenyeget. ennek csakis a katonai kiadások növekedése és a nemzetközi, mindenekelőtt az európai együttműködés megromlása lehet a következménye. a szovjetunió e veszély ismeretében javasolta az egyesült államok kormányának, hogy haladéktalanul folytassák a tárgyalásokat a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról - természetesen az eddig elért eredmények megőrzésével. a tárgyalások egész időtartamára a szovjetunió kormánya az Európában állomásoztatott, nukleáris töltetű, középtávolságú rakétafegyverek számának befagyasztását javasolja - ez vonatkozik a szovjetunió és a nato-országok ilyen típusú fegyverrendszereire egyaránt. a kezdeményezésekkel a szovjetunió tehát nem törekszik egyoldalú előnyökre. leonyid brezsnyevnek az szkp xxvi. kongresszusán ismertetett javaslatai nem csupán az európai térségre vonatkoznak, hanem azok kiterjednek a világ más fontos térségeiben jelentkező regionális válságok megoldására, beleértve a közel- és közép-keletet, a perzsa-öblöt és a távol-keletet. éppen ezért kívánatos lenne, ha az érintett kormányok tanulmányoznák a szovjet javaslatokat és mielőbb konstruktív választ adnának rájuk./folyt./

sz/mh ha ai

07.11 080481 2117

-. -

sk0008 4 230 mtik1010

kuomintang

peking, 1981. április 8. /mti/ - a pekingi sajtó élesen bírálja a kuomintang - a tajvani uralkodó párt - nemrég megtartott xii. kongresszusát, amely megerősítette a tajvani hatóságok szeparatista álláspontját és visszautasította peking újraegyesítési javaslatait.

mint ismeretes, a kuomintang kongresszusán kimondták, hogy tajvan vezetői sohasem fognak tárgyalásba bocsátkozni a kínai kommunista párttal és nem hajlandók megfontolás tárgyává tenni a pekingi javaslatokat, amelyek szerint kereskedelmi, postai és szállítási kapcsolatokat kell teremteni a kínai szárazföld és tajvan között.

fi

kül

- 7 -

1981.04.08.

a pekingi sajtó helyi megfigyelőkre hivatkozva rámutat: a tajvani vezetés azáltal, hogy elutasítja az újraegyesítésre vonatkozó javaslatokat, elszigetelt helyzetbe hozza önmagát. mi több, az idézett „megfigyelők” szerint a tajvani kuomintangista hatóságok merő vágyálomba ringatják magukat, amikor azt hiszik, hogy visszaállíthatják reakciós uralmukat kína és a kínai nép felett. a tajvani hatóságok elárulták szün jat-szen három népi elvét, azaz a nacionalizmust, a demokráciát és a nép érdekeit, és külföldi hatalmakra támaszkodva nyomják el a népet.

a pekingi sajtó hangsúlyozza: a tajvani kuomintangista hatóságok okosabban tennék, ha kijavítanák hibáikat és olyan utra térnének, amely hasznos lehet nemcsak az ország, hanem saját maguk számára is.

éb/so ai

07.14 080481 1402

-. -

sk0009 4 230 mtik1009

kreisky -tyihonov - pohárköszöntők /4. folyt/

a szovjetunió a fegyverkezési verseny helyett annak megfékezését javasolja, a viták éleződése helyett az együttműködés bővítését kínálja fel - mondotta beszédében a szovjet kormányfő.

tyihonov végezetül hangoztatta, hogy a demokratikus ausztria függetlenségének visszaállítása és az örökös semlegesség meghirdetése az osztrák nép nemzeti érdekeit szolgálta és megteremtette a lehetőséget annak, hogy aktívan bekapcsolódjon a nemzetközi életbe.

sz/bu ha

07.15 080481 0528

fi

-. -

sk0010 4 230 mtik1011

írország

dublin, 1981. április 8. /taszsz/ - egyre nagyobb méreteket ölt az ír dolgozók harca. hetedik napja sztrájkolnak a „talbot” társasághoz tartozó gépkocsiösszeszerelő üzem munkásai. elbocsátott munkatársaik visszavételét követelik, egyben a gyár tervezett bezárása ellen tiltakoznak.

szerdán léptek sztrájkba a ford autógyár dolgozói. a sztrájkolók itt is a termelés tervezett csökkentése és a velejáró elbocsátások ellen tiltakoznak.

írországban továbbra is a munkanélküliség az egyik legnagyobb társadalmi probléma. az ország központi statisztikai hivatalának szerdán közzétett adatai szerint jelenleg mintegy 130 ezer ember, azaz a munkaképes lakosság 11 százaléka van munka nélkül.

te ai
07.16 080481 0736

-.-

sk0011 4 230 mtik1012

richardson /1/

washington, 1981. április 8. /mti/ - újabb elnökgyilkos-jelöltet vett őrizetbe kedden az amerikai rendőrség. edward richardson, 22 éves fiatalember csőre töltött 32-es kaliberű pisztollyal készült felszállni egy new yorkba induló buszra, amikor lecsaptak rá.

richardson a vád szerint reagan elnököt akarta meggyilkolni, de mivel számított rá, hogy a hinckley által elkövetett merénylet után nem tud az elnök közelébe férkőzni, beírta volna „más kiemelkedő jobboldali személyiséggel”.

kedden este richardson ellen egy new york-i bíróság már vádat is emelt. az ügyész szerint a fiatalember az elnököt akarta megölni, de kudarc esetén haig külügyminisztert vagy jesse helms szenátort, a konzervatívok egyik szószólóját jelölte ki célpontként.

hinckley-vel ellentétben, akinek az amerikai náci pártban viselt tagságáról ellentmondó hírek láttak napvilágot, richardson ultrabalos meggondolásokból készült rálőni az elnökre. szándékáról ugyanannak a jodie foster nevű fiatal színésznőnek a segítségével szereztek tudomást, akinek reagan merénylete be akarta bizonyítani, hogy érdemes figyelmére.

F

a titkosszolgálat szóvivője szerint richardson levelet küldött fosternek. ebben bevallotta, hogy tetszik neki a lány, ám mégis azzal fenyegetőzött, hogy megöli - csakugy, mint az egyesült államok elnökét.

jodie foster, aki a taxisofőr című filmben szerepelt, s jelenleg a yale egyetem diákja, a merénylet után elköltözött a diákszállóból, hogy elmeneküljön a rossz tréfák és a mániákusok elől. de ez sem segített: kedden is levelet kapott, amelyben valaki megfenyegette őt és az elnököt. hasonló bejelentést kapott a rendőrség egy ismeretlen telefonálótól, aki azt állította, hogy bombát helyeztek el jodie szobájában. /folyt./

br/so fg ha

07.37 080481 1795

-.-

sk0012 4 230 mtik1013

richardson /2/

a fehér ház szóvivője kedden bejelentette, hogy a jövőben nem közlik a nyilvánossággal reagan elnök napi programját. 1963-ban, kennedy elnök meggyilkolása után korlátozták először az elnök programjának közreadását. addig a lapok az elnök nyilvános szereplései alkalmával még kocsijának utvonalát is közölték.

a hétfői merénylet egyik sérültje, timothy mccarty, reagan testőreinek egyike, egyhetes kórházi ápolás után gyógyultan tért vissza otthonába. a 31 esztendőes mccarty a merényletnél reagan elé ugrott, hogy megóvja a lövésektől.

br/so fg ha

07.39 080481 0591

F

-.-

sk0013 4 230 mtik1014

salvador

san salvador, 1981. április /pl/upi/afp / - huszonnégy áldozata volt az elmúlt huszonnégy óra alatt a salvadori terrornak. a halálos áldozatok közül mindössze négyen estek el a hazafiak és a hadsereg összeesapása során, a többi 24 személyt - többségében fiatal, polgári lakost - a biztonsági erők végezték ki.

a hadsereg szóvivője szerint san nicolasban - ahol a holttesteket megtalálták - az éjszaka során összeesapások voltak a rendfenntartó erők és a baloldali fegyveresek között. az azonosítás után az áldozatok rokonai a helyszínre érkező újságíróknak beszámoltak arról, hogy a kivégzetteket vasárnap és hétfőn tartóztatta le a biztonsági szolgálat. a megcsonkított holttestek között öt nő is volt.

az ország második legnagyobb városában, santa anában a felszabadítási front harcosai egyidejű támadást intéztek két laktanya ellen, de a harc kimeneteléről nem ismertettek részleteket. a farabundo marti nemzeti felszabadítási front helyzetjelentése szerint a hazafiak ellenőrzik az ország északi hegyvidékén santa ana, chatatenango, morazan és la union tartományok jelentős részét. ugyancsak a felszabadítási front értesülései szerint a junta újabb nagyszabású támadást készít elő az ország északi része ellen, de ebbe az akcióba be akarja vonni a hondurasi hadsereg alakulatait is. mint már hírt adtunk róla, kedden a junta befejezettnek nyilvánította „tisztogató hadüveleteit”, és kijelentette, hogy nincs több „gerillatábor”, ezen a területen.

kzs ai ha

07.43 080481 1505

-.-

sk0014 4 230 mtik1015

konferencia kínáról

moszkva, 1981. április 8. /taszsz/ - mint arról már beszámoltunk, „a kínai kommunista párt történelmének tapasztalatai és tanulságai”, címmel nemzetközi tudományos konferencia kezdődött moszkvában a kínai kp megalakulásának 60. évfordulója alkalmából.

R

a konferencia munkájában ismert csehszlovák, bolgár, kubai, lengyel, magyar, mongol, ndk-beli, szovjet és vietnami tudósok vesznek részt.

a megnyitón felszólalt egyebek között pjotr fedoszejev, a szovjet tudományos akadémia alelnöke, m. szladkovszkij, az akadémia levelező tagja, valamint nguyen khang toan, a vietnami társadalomtudományi bizottság elnöke.

a felszólalók hangsúlyozták, hogy a kínai kp a kínai munkásosztály fokozódó politikai aktivizálódásának, a forradalmi-demokratikus és nemzeti-felszabadító mozgalom fellendülésének eredményeképpen jött létre 1921-ben, az 1917-es nagy októberi szocialista forradalom hatása alatt.

az szkp politikai és szervezeti ereje, a nemzetközi kommunista mozgalom támogatása és szolidaritása hozzájárult ahhoz, hogy a kínai kommunista párt a kínai társadalom forradalmi erőinek élcsapatává vált, leküzdötte a párt nacionalista irányzatait és a kínai népköztársaság megkezdte a szocialista társadalom építését.

ugyanakkor - mutattak rá a felszólalók - az 50-es évek végén a kínai kommunista párt irányítását a mao ce-tung vezette kispolgári nacionalista csoport kaparintotta meg, amely a bel- és külpolitikában egyaránt eltorzította a szocializmus, a marxizmus-leninizmus elveit. ez szakadást idézett elő a kínai kommunista párt és a nemzetközi kommunista mozgalom között és elindította kínát a militarista állammá való fejlődés útján.

te ai

07.58 080481 1710

-.-

sk0015 4 230 mtik1016

libanon - helyzetkép

beirut, 1981. április 8. /mti - adn/ap/reuter/afp/ - miközben abdel halim khaddam szíriai külügyminiszter kedden beirutban tárgyalásokat folytatott eliasz szárkisz libanoni államfővel és safik el-vazzan kormányfővel, az ország keleti részében újabb harcok törtek ki a szíriai erők és a jobboldali libanoni milícia között.

a két hete tartó összeesapássorozatnak libanoni rendőrségi források szerint eddig 184 halálos és 650 sebesült áldozata van.

R

kedden a kelet-libanoni zahte város szenvedett el súlyos rakétatámadásokat. Lövések érték a katonai kórházat, a vöröskereszt kórházából csupán egyetlen kórterem maradt épen, a személyzet elmenekült.

georges haui, a libanoni kp főtitkára kedden rámutatott: a harcok kiéleződése szoros összefüggésben áll a dél-libanoni izraeli agresszió terjedésével. a főtitkár - aki a szocialista országok libanoni nagyköveteit fogadta beirutban - hangsúlyozta, hogy az egyesült államok politikája a helyzet kiélezésére ösztönzi izraelt és az arab reakciót.

szaud-arábia felhívta a libanonban harcban álló feleket, hogy szüntessék be a harcokat és tárgyalások útján keressenek megoldást. csak így állítható helyre az ország egysége és függetlensége - hangsúlyozta a rijadi királyi udvar felhívása.

giscard d'estaing francia államfő különmegbízottat küldött, aki kedden érkezett beirutba, hogy tájékoztassák, mit tehet franciaország a konfliktus rendezéséért. a párizsi küldöttet fogadta a libanoni államfő.

hj ai
08.07 080481 1516

-. -

sk0016 4 230 mtik1017

new york times - dél-korea

new york, 1981. április 8. /mti-upi/ - a the new york times szerdán vezércikkben értékelte a dél-korában megindult „demokratizálási folyamatot”, és rámutat: tavaly októberben cson tu hvan elnök új alkotmányt kiáltott ki, amely papíron valamit javított elődjének, a tegyilkolt pak csong hi-nek elnyomó alkotmányán. az új alkotmányt vetették most alá a parlamenti választások próbatételének - és kiderült, hogy az valóban pusztán papír.

papíron lehetséges volt az ellenzék fellépése, de csak azzal a feltétellel, ha a kormánypárti demokratikus igazságpárt győzelme szavatolt. a cson tu hvan-rezsim szétszórta a politikai pártokat, 800 politikust eltiltott a közélettől, hogy azután kiszemelgesse az „ellenzék” vezetőit. mindenesetre a szavazást úgy / / ki, hogy a kormánypárt többsége a kétharmados határon mozogjon... / / agyalták

F

papíron cson tu hvan alkotmánya biztosítja az emberi jogokat. de kim jung szam szorongatott helyzete sejteti, hogy mennyit érnek ezek a szép szavak.. az egykori valószínű elnökjelölt tavaly május óta háziőrizetben van és bátor interjújában feltette a kézenfekvő kérdést: miért vagyok itt, ki döntött erről, semmiféle hatósági ember nem adott magyarázatot.

a reagan-kormányzat segített megmenteni a halálra ítélt ellenzéki vezető, kim jung életét. a kegyelem aktusa bőséges viszonzást nyert: cson tu hvan volt az első külföldi államfő, aki meghívást kapott a fehér házba. ez világos jel volt a nyugtalan szöuli rezsim számára, hogy az amerikai tisztségviselők nem teszik föl azokat a husba vágó kérdéseket, amelyeket kim jung szam feltett. de más amerikaiknak meg kell tenniük ezt - és meg is teszik, írta a the new york times.,,

fg
08.16 080481 1730

-. -

sk0017 4 230 mtik1018

rövid hírek

svéd - kínai

peking, 1981. április 8. /afp/ - csao ce-jang kínai kormányfő kedden pekingben thorbjörn fálldin svéd miniszterelnökkel tárgyalt. a svéd kormányfő egyhetes látogatást tesz kínában. a pekingi rádió szerint a két politikus véleményt cserélt a nemzetközi politika, kérdéseiről, különös tekintettel a lengyelországi helyzetre. fálldin azt emelte ki, hogy a jelen helyzetben különösen fontos észak-európa stabilitásának fenntartása. a kínai kormányfő szovjetellenes egységfrontot sürgetett.

reagan - mexikó

washington, 1981. április 8. /reuter/ - a fehér ház kedden bejelentette, hogy elhalasztják reagan amerikai és portillo mexikói elnök április 27-28-ra kitűzött határmenti találkozóját, azt reagan felépülése után tartják meg.

F

brazil orvossztrájk

rio de janeiro, 1981. április 8. /dpa/ - mintegy huszezer rio de janeiro-i orvos kedden 48 órás sztrájkot kezdett, magasabb fizetések és jobb munkakörülményeket követelve.

kinai - spanyol kulturális

miniszterelnökhelyettes

madrid, 1981. április 8. /afp/ - ku mu kinai és josé pedro perez llorca spanyol külügyminiszter kedden madridban aláírta a két ország első kulturális együttműködési egyezményét.

robbanás

1981. április 8. /reuter/ - három ember életét vesztette és 26-an megsebesültek, amikor corpus christi texasi város kikötője közelében kedden sorozatos robbanás történt az egyik gabonasilóban. A robbanás oka nem ismeretes, de lehetségesnek tartják, hogy a siló felváltója keltette szikrától robbant fel a gyúlékony, lebegő por.

salisbury - fekete polgármester

salisbury, 1981. április 8. /ap/ - kedden beiktatták salisbury zimbabwei főváros első fekete bőru polgármesterét, akit márciusban választottak meg erre a tisztségre. tizirai gwata kijelentette, hogy szorgalmazni fogja a főváros nevének megváltoztatását, az új polgármester harare, egy múlt századi törzsfőnök után akarja elnevezni a fővárost.

robbanás a földalattiban

köln, 1981. április 8. /dpa/ - szerdán hajnalban robbanás történt a kölni metró belvárosi szakaszán, egy személy súlyosan megsebesült. a robbanás tetemes károkat okozott.

to fg

03.26 080481 2170

--

sk0018 4 230 mtik1019

cskp-kongresszus - szerda /1.rész/

sebestyén tiber, az mti tudósítója jelenti:

prága, 1981. április 8. /mti/ alkotó munkakörben folytatódott szerdán reggel prágában a cskp xvi.kongresszusa, a vita alapjául bőséges anyagot szolgáltatott a tanácskozás első két napjának

R

referátumai: gustáv husáknak, a cskp kb főtitkárának az előző kongresszus óta végzett tevékenységét elemző és a következő évek feladatait felvázoló beszámolója és a központi ellenőrző és revíziós bizottság jelentése, kedden pedig az a beszéd, amelyet lubomír strougal, a cskp kb elnökségének tagja, az ország miniszterelnöke tartott az új ötéves terv irányelveiről.

ugyancsak gyarapították a tanácskozás tárgy- és gondolatkörét, annak hazai és nemzetközi jelentőségét a kongresszus külföldi vendégeinek kedden elhangzott beszédei. különösen nagy érdeklődés fogadta leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának, a szovjet pártküldöttség vezetőjének beszédét.

kedden délután szólalt fel a csehszlovák kommunisták kongresszusán a magyar delegációt vezető óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára, valamint a csehszlovákiával szomszédos másik két testvéri szocialista állam, lengyelország és az ndk küldöttségének vezetője, stefan olszowski, a lemp fő tagja és horst sindermann, az nszcp fő tagja is. mindhárman foglalkoztak a szocialista közösség országai közötti kapcsolatok és együttműködés fejlesztésének, a szövetségi kötelek erősítésének fontosságával. ugyancsak közös vonás volt beszédükben, hogy kifejezték pártjaik szilárd meggyőződését: lengyelország megmarad a szocialista fejlődés útján. /folyt./

sa/jp ai

03.57 080481 1650

--

sk0019 4 230 mtik1020

nato-csoport /1./

bonn, 1981. április 8. /mti/ - záróközleménnyel és sajtóértekezlettel ér véget szerdán bonnban a nato nukleáris tervező csoportjának kétnapos tanácskozása. a titkos konferenciáról kiszivárgott hírek szerint a hadügyminiszterek ismét megerősítik az atlanti tömb 1979-es fegyverkezési határozatát, nem sikerült megállapodásra jutni a szovjet-amerikai tárgyalások újratekzésének időpontjáról. csupán az vált ismeretessé, hogy a fegyverzetellenőrzés kérdéseivel foglalkozó különleges nato-csoport június elejére fejezi be munkáját és ezzel elhárulhat ez az akadály a tárgyalások útjából.

R

Weinberger amerikai hadügyminiszter, aki első alkalommal vesz részt a tervezőcsoport munkájában, kedden élesen bírálta azokat a nyugat-európai országokat, amelyek tudomásul veszik ugyan az egyesült államok növekvő katonai erőfeszítéseit, de nem követik washington példáját. nyugatnémet részről ezzel kapcsolatban arra utaltak, hogy az nszk az európai nato-országok közül a legtöbbet tette az atlanti tömb katonai erejének növelésére, így „bom lekiismerete tiszta,..

bomban figyelmet keltett, hogy schmidt kancellár a hadügyminiszterekhez intézett beszédéből kihagyta az egyesült államokat figyelemztető részt, jóllehet az előzetesen kiadott irások változatban még arra intett: amennyiben az amerikai kormány hibájából nem kezdődnek meg idén a szovjet-amerikai leszerelési tárgyalások, ez jelentős nehézségeket okozhat washington és bom viszonyában.

or/so fg

09.00 080481 1499

-. -

sk0020 4 230 mtik1021

cskp-kongresszus - szerda /2.rész/

a cskp-kongresszus fő napirendi pontjainak - a párt bel- és nemzetközi politikájának - megvitatása már a tanácskozás első napján elkezdődött, és kedden további küldöttek szólaltak fel a vitában. marie kabrhelova, a csehszlovák nőszövetség kb elnöke a dolgozó nők fontos társadalmi szerepének - egyben pedig kedvező csehszlovákiai helyzetének - érzékeltetéséül elmondta: az ország közép- és felsőfoku végzettségű szakembereinek 52 százaléka a nők közül kerül ki. jan kozak, a csehszlovák írószövetség elnöke többek között a szlovák és a cseh írók együttműködését, a két nemzeti irodalom közeledésének tapasztalatait és eredményeit ismertette. ignác janák, a szlovák kp kb elnökségének tagja, a nyugat-szlovák megyei pártbizottság első titkára a szocialista országok gazdasági együttműködésének és integrációjának kiemelkedő példáiként említette megyéje két nagy létesítményét: a szovjet segítséggel épült apátszentmihály-i atomerőművet és a csehszlovák-magyar közös beruházással megvalósuló bős-nagymarosi vízilépcső-rendszert.

a prágai pártkongresszuson a cskp tagjait képviselő 1450 küldött, valamint többszáz hazai és külföldi vendég figyelmét az ilyen gyakorlati törekvésekkel foglalkozó tömör felszólalásokra összpontosul. a tanácskozás szerdai munkatervébe csak ezeket iktatták be.

F

a külföldi küldöttségek tagjainak egy része a nap folyamán ellátogat prágában és környékén levő üzemekbe, intézményekbe, s barátsági gyűléseken találkozik a csehszlovák dolgozókkal. este a tanácskozás helyén, az új művelődési palotában diszelszólást rendeznek a cskp xvi. kongresszusának delegátusai és vendégei részére.

sn/jp ai

09.07 080481 1695

-. -

sk0021 4 230 mtik1022

haig - szaud-arabia

rijad, 1981. április 8. /mti-neuter/ - a rijadban tartózkodó haig amerikai külügyminiszter és fahd szaudi trónörökös keddi megbeszéléseinek középpontjában az amerikai fegyverszállítások, és az ehhez már megszokottan kapcsolódó magyarázat, az állítólagos szovjet fenyegetés elleni védekezés állt.

érkezése után haig rövid beszélgetést folytatott az őt fogadó fahddal, majd mindkét részről csatlakoztak a tanácsadók is. a tárgyalások után amerikai illetékesek elmondták, hogy az egyesült államok hivatalosan felajánlott eladásra öt légi előrejelző és felderítő repülőgépet /awacs/, valamint hét kc-135-ös típusú üzemanyagszállító repülőgépet. az üzlet egy nagyobb szaudi légi fegyverkezési program része lenne, amelynek keretében jövőre 62 f-15-ös harci repülőt és hozzá való kiegészítő berendezéseket, alkatrészeket, rakétákat vásárolnak.

a tárgyalásokon haig hangsúlyozta, hogy az egyesült államok erős, hosszú távú partnere akar lenni a térség országainak az állítólagos szovjet fenyegetés elleni védekezésben.

az amerikai külügyminiszter szerdán folytatja megbeszéléseit, majd madridba utazik a szaudi fővárosból.

ta pl

09.09 080481 1180

F

-. -

sk0022 4 230 mtik1023

puja - elutazás

moszkva, 1981 április 8. /mti/ - szerda délelőtt hazautazott moszkvából puja frigyas, az mszmp kb tagja, külügyminiszter.

a vnukovói repülőtéren a magyar diplomácia vezetőjét andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere búcsúztatta. jelen volt dr. szürös mátyás, az mszmp kb tagja, hazánk moszkvai nagykövete, a szovjet külügyminisztérium számos képviselője.

puja frigyas moszkvai látogatása alkalmával andrej gromiko külügyminiszterrel folytatott megbeszélést, majd a tárgyalást követően - kedden délután - sajtóértekezleten ismertette a magyar kormány álláspontját a legidősebb nemzetközi kérdésekről. moszkvai tartózkodása idején átnyújtották a magyar külügyminiszternek a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége által adományozott „népek barátsága”, érdemrendet.

a látogatásról közös közleményt fogadtak el, amelyet később hoznak nyilvánosságra.

a szerdai pravda részletesen beszámol a szovjet-magyar tárgyalásokról, s teljes egészében ismerteti azt a bevezető nyilatkozatot, amelyet puja frigyas a nemzetközi sajtóértekezleten tett. a szovjet televízió és a rádió is beszámolt a magyar külügyminiszter tárgyalásairól, találkozásáról a sajtó képviselőivel.

sj/so ai

09.12 080481 1283

-o-

sk0023 4 230 mtik1024

nato-csoport /2/

a szerkesztőségek tájékoztatására

 bonn, 1981. április 8. /reuter/upi/- a nato nukleáris tervező csoportja szerdán várhatóan sürgetni fogja az európai nukleáris fegyverek korlátozásával kapcsolatos szovjet-amerikai tárgyalások

Fi

mielőbbi felújítását, de a nap folyamán kiadandó közlemény megerősíti a nato 1979-es határozatát - közölték atlanti források.

a holland külügyminiszter kedden elmondta, hogy az amerikaiak műholdas fényképeket tártak a hadügyminiszterek elé. a képek szerint a szovjetunió már több, mint 200 ss-20-as, három robanófejjel rendelkező rakétát telepített. a rakéták rendszerbe állítása - hetente legalább egy újabb rakéta - jelenleg is folytatódik.

caspar weinberger amerikai hadügyminiszter szerint az enyhülés egész koncepciója kudarc - a szovjetunió gyorsabb ütemben fegyverkezik, mint a hidegháború idején. hangoztatta, hogy a szovjetunió az enyhülés ürügyén a hetvenes években erőfölényre tett szert. kijelentette: „a modernizálással kapcsolatos bármilyen kis ingadozás ahhoz vezetne, hogy a szovjetunió megghiusithatná a tervet,„.

„ha a hidegháborútól az enyhülésig terjedő szakasz haladásnak tekintendő, akkor hadd mondjam ki: nem engedhetünk meg magunknak több haladást,„ - mondta weinberger.

--- a brit, nyugatnémet és olasz hadügyminiszter jelentést terjesztett az ülés elé arról, hogyan halad az amerikai középhatótávolságú atomrakéták nyugat-európai telepítésének előkészülete. mindhárom ország képviselői hangoztatták eltökéltségüket, hogy befogadják területükre az amerikai rakétákat. bonni források szerint szerint lehetséges, hogy június 2-án közlik brüsszelben a szovjet-amerikai tárgyalások felújításának időpontját. nato-források szerint a szerdai ülésen a hadügyminiszterek az amerikai-szovjet fegyverkorlátozási tárgyalások minél előbbi folytatását javasolják, ugyanakkor „tekintettel lesznek,„ arra is, hogy reagan elnök általános politikai tájékozódása még időbe telik.

megfigyelők szerint az ülésen elutasítják leonyid brezsnyev oratórium-javaslatát, amely „egyszerűen megszilárdítaná a jelenlegi szovjet főlényt,„.

helmut schmidt nyugatnémet kancellár kedden bomban külön megbeszélést folytatott weinberger amerikai hadügyminiszterrel katonapolitikai kérdésekről.

bl/fg

09.16 080481 2340

Fi

sk0024 4 230 mtik1026

tekere - letartóztatás

--- nairobi, 1981. április 8. /reuter/afp/ - nairobiában kedden letartóztatták edgar tekere volt zimbabwei munkaerőgazdálkodási, tervezési és fejlesztési minisztert - jelentették a kenyai fővárosból. a volt minisztert a kenyai biztonsági szolgálat emberei vették őrizetbe, mielőtt a nairobi egyetem diákjainak előadást tartott volna a zimbabwei helyzetről. tekere néhány napos látogatáson tartózkodott kenyában, s szerdán reggel szándékozott visszatérni salisburybe.

tekerét a múlt év decemberében váltották le tisztségéből, miután kiderült róla, hogy részese volt egy fehér farmer meggyilkolásának. letartóztatásának okát nem közölték, de hírügynökségek felhívták a figyelmet: a letartóztatás napján a daily nation című kenyai napilapban megjelent nyilatkozatában tekere azt hangoztatta, hogy a fehér farmer meggyilkolása katonai tisztogatás része volt, és - mint mondotta -, nem bánta meg tettét, sőt, büszke rá.,.

bm

10.04 080481 0966

-.-

sk0025 4 230 mtik1027

carrington - kraszna zvezda

--- moszkva, 1981. április 8. /mti/ - nyugaton továbbra is létezik és egyre nyitottabbá válik az a törekvés, hogy kínát a szovjetunióval szembeni zsarolás eszközeként használják fel - állapítja meg a kraszna zvezda szerdai száma lord carrington brit külügyminiszter néhány napja véget ért pekingi látogatásáról írva.

--- míg korábban csak a nyugat és peking „párhuzamos érdekeiről,” esett szó, addig lord carrington, s a néhány nappal előtte pekingben járt gerald ford volt amerikai elnök kínai vezetőkkel már egy szovjetellenes szövetség, a szovjetunió ellen irányuló „stratégiai együttműködés,” szükségességéről beszélt. mindkét nyugati politikus maradéktalanul egyetértett a pekingi vezetőkkel abban, hogy a nyugatnak és kínának össze kell fognia a szovjetunió állítólagos terjeszkedő politikájának elhárítására. mind carrington, mind pedig ford látogatása idején sok szó esett a kínába irányuló, összehangolt amerikai és angol fegyverszállításokról, ami kína felfegyverzését

R

illetti, a brit konzervatívok egy lépéssel már meg is előzték amerikai szövetségeseiket, s nyilvánvaló, hogy nagy-britannia peking egyik legfőbb fegyverszállítójává akar válni - mutat rá a szovjet lap.

it/so ai

10.07 080481 1238

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

reagan

washington, 1981. április 8. /ap/ - legalább még egy hétig kórházban marad reagan amerikai elnök, mert gyógyulása életkora miatt lassabb a vártnál. orvosai szerint csak akkor távozhat a kórházból, ha a láz végleg megszűnik és nem kell az antibiotikumos kezelést folytatni.

larry speakes sajtótitkár közölte, hogy az orvosok immár nem jelölik meg az elnök kórházból való távozásának várható időpontját, hanem „napról-napra,, mérlegetik állapotát.

korábbi találgatások szerint reagan már esetleg a hét végén visszatérhetett volna a fehér házba.

fg ha

10.13 080481 0597

-.-

sk0027 4 230 mtik1029

a brit kp gazdasági programja

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

london, 1981. április 8. /mti/ - nagy-britannia kommunista pártja válságellenes programot adott ki, amelyben megfogalmazta, mit kellene tenni azért, hogy a szigetország kilábaljon a század

R

1981.04.08.

legmélyebb gazdasági visszaeséséből. a 36 oldalas tanulmány szerzője, Gordon McLennan, a párt főtitkára aláírta, hogy a legfontosabb teendő a katasztrófális pénzpolitika elvetése. másodsor valóttan a konzervatív kormány állítása, hogy politikájával, a két és fél milliós munkanélküliséggel szemben nincs alternatíva. ezt az alternatívát hat pontban foglalja össze a kommunista röpirat.

1. bővíteni kell a gazdaságot.
2. korszerűsíteni kell az ipart.
3. fejleszteni kell a szociális szolgáltatásokat.
4. magasabb béreket, nyugdíjakat és szociális segélyeket kell kivívni.
5. korlátozni kell a behozatalt, az országnak ki kell lépnie a közös piacból.
6. meg kell teremteni a feltételeket a békéhez és a le szereléshez.

McLennan a program bevezetőjében hangsúlyozta, hogy a válság nem elkerülhetetlen és nem rajtunk kívülálló erők eredménye. ahhoz, hogy leküzdjük, a 12 milliós szakszervezeti mozgalom erejére van szükség, hiszen az emberek milliói várnak aggódva alternatívára Thatcher miniszterelnök katasztrófális politikájával szemben.

a főtitkár hozzátette, hogy már megkezdődött a szervezett dolgozók ellentámadása a konzervatív politikával szemben, de ez még nem elég. "a küldöttségeket, kérvényeket, felvonulásokat, tüntetéseket, gyármegszállásokat, sztrájkokat meg kell sokszorozni ahhoz, hogy véget vehessünk a tömeges munkanélküliségnek, a vetejáró pazarlásnak, kiábrándulásnak és szegénységnek." McLennan úgy vélekedett, hogy a szakszervezeti főtanács /tuc/ most folyó akcióhete jó kiindulópont lehet olyan konzervatívellenes tömegmozgalomhoz, amely megbuktatja a kormányt.

a brit kp egyébként támogatja a Tuc-nak azt a követelését, hogy 6 milliárd fontos állami beruházásokkal serkentsék az ipart. mindezt azonban csak első lépésnek tartja, és hangoztatja, hogy programja teljes végrehajtásához évi 2 milliárd fonttal csökkenteni kellene a katonai kiadásokat, és erőteljesen be kell kapcsolni az északi-tengeri olajjövetelet.

lb/jp ha

10.55 080481 2301

Fi

-.-

1981.04.08.

SK0028 4 230 mtik1030

embargó magyar idő szerint 18 óráig

magyar-szovjet közös közlemény

moszkva, 1981. április 8. /mti/ - puja frigyes, az mszmp kb tagja, a magyar népköztársaság külügyminisztere a szovjet kormány meghívására 1981. április 6-8 között látogatást tett a szovjetunióban.

puja frigyes és andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió külügyminisztere tárgyalásain, amelyek a teljes nézetazonosság és a kölcsönös megértés légkörében zajlottak le, ártakintették a jelenlegi nemzetközi helyzet legfontosabb problémáit, valamint a magyar népköztársaság és a szovjetunió kétoldalú kapcsolatainak néhány kérdését.

a felek a fő figyelmet arra a gyakorlati intézkedéseket előirányzó programra fordították, amelyet leonyid brezsnyev terjesztett elő az szkp xxvi. kongresszusán a nemzetközi helyzet javítására, a béke és biztonság erősítésére. megelekedéssel állapították meg, hogy a program megvalósítása utat nyit a legfontosabb nemzetközi problémák megoldásához, a kölcsönös bizalom légkörének megteremtéséhez és az államok békés együttműködéséhez.

a magyar fél kifejezésre juttatta, hogy a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nagyra értékelt az szkp xxvi. kongresszusa határozatait, teljes mértékben támogatja az új szovjet külpolitikai kezdeményezéseket, amelyek megegyeznek a magyar népköztársaság törekvéseivel és népének érdekeivel.

a véleménycserre megerősítette, hogy a felek egybehangzóan értékelik a jelenlegi nemzetközi helyzetet. úgy vélik, a bonyolultabb nemzetközi helyzet állhatatos tevékenységet követel azért, hogy valamennyi érdekelt fél részvételével sor kerüljön a szovjet békekezdeményezések érdemi megvizsgálására és valóra váltására, a nemzetközi kapcsolatok és a párbeszéd aktivizálására minden szinten. e tekintetben fontos lépés leonyid brezsnyev személyes üzenete számos ország állam- és kormányfőjéhez, amelyben kifejezte a szovjet fél készségét, hogy megkezdjék az szkp xxvi. kongresszusán előterjesztett javaslatok érdemi megtárgyalását.

/folyt./ sj/so al
11.08 080481 2033

Fi

-.-

sk0029 4 230 mtik1031

embargó magyar idő szerint 18 óráig

magyar-szovjet közös közlemény - 2

moszkva, 1981. április 8. /mti/ - a magyar népköztársaság és a szovjetunió meggyőződése, hogy a béke, a nemzetközi - és ezen belül az európai - biztonság érdekében a legfontosabb feladat a nukleáris háború veszélyének elhárítása. a felek aggodalmukat fejezték ki a középhatótávolságú amerikai nukleáris rakétafegyverek nyugat-európai elhelyezéséről hozott, a békét súlyosan veszélyeztető nato-döntés miatt. úgy vélik, az a javaslat, hogy a nato-országok és a szovjetunió függesszék fel a középhatótávolságú nukleáris rakétafegyverek európai elhelyezését, valamint kezdjenek tárgyalásokat az Európában levő nukleáris fegyverek korlátozásáról és csökkentéséről, teljes mértékben megfelel az enyhülés érdekeinek, a népek alapvető vágyainak, az ilyen rendszerek mennyiségi és minőségi befagyasztása ebben a térségben, beleértve az előretolt amerikai eszközöket, biztos útja a tárgyalások sikerének és az ilyen eszközök szintje közös meghatározásának az egyenlőség és az egyenlő biztonság elve alapján.

- a tárgyaló felek hangsúlyozták, hogy az új szovjet kezdeményezések kedvező feltételeket teremtenek az európai biztonsági és együttműködési értekezleten résztvevő államok képviselői madridi találkozásának eredményes befejezéséhez. magyarország és a szovjetunió az európai államok biztonságának megszilárdítása, együttműködésük sokoldalú fejlesztése érdekében elsődleges jelentőséget tulajdonít az európai katonai enyhülési és fegyverkezlet értekezlet összehívásának. nagy jelentőségű a szovjetunió készsége, hogy a bizalom erősítő intézkedéseket kiterjeszti európai területére, ha a nyugati államok hasonlóképpen kiterjesztik a bizalom erősítő intézkedések zónáját. kifejezték meggyőződésüket, hogy kölcsönösen elfogadható megállapodás - különösen a bizalom erősítő intézkedésekről - csak az európai biztonsági értekezlet valamennyi résztvevő országa érdekeinek figyelembevételével és kiegyensúlyozott kötelezettségvállalása alapján érhető el. /folyt./

sj/so ai

11.10 080481 2052

F

-.-

sk0030 4 230 mtik1032

embargó magyar idő szerint 18 óráig

magyar-szovjet közös közlemény 3.

a kétoldalú kapcsolatok megtárgyalása során a miniszterek mély meglepéssel állapították meg, hogy a magyar népköztársaság és a szovjetunió testvéri barátsága és sokoldalú együttműködése a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvei alapján, a barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződéssel teljes összhangban töretlenül fejlődik. hangsúlyozták, hogy kádár jános és leonyid brezsnyev rendszeres találkozóin különösen jelentősek a kommunizmus és a szocializmus építését szolgáló magyar-szovjet együttműködés távlatainak és fő irányainak kidolgozásában és a két ország szoros külpolitikai együttműködésének elmélyítésében.

magyarország és a szovjetunió a jövőben is minden eszközzel erősíti a varsói szerződés tagállamainak egységét és összeforrottságát, tevékenyen elősegíti a testvéri szocialista országok együttműködése hatékonyságának további növelését, a külpolitikai stratégia együttes kidolgozását, összehangolt lépéseik megvalósítását a nemzetközi szinten.

puja frigyes és andrej gromiko hangsúlyozták a kétoldalú találkozók és a nemzetközi problémák széles köréről folytatott konzultációk gyakorlatának fontosságát, állást foglaltak folytatásuk és továbbfejlesztésük mellett.

- a magyar népköztársaság kormánya nevében puja frigyes hivatalos baráti látogatásra hívta meg andrej gromikot, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

sj/so ai

11.13 080481 1500

F

-.-

sk0031 4 230 mtik1033

carrington -szuzuki

tokió, 1981. április 8. /mti-ap/reuter/kyodo/ - a nyugatra irányuló japán export, a lengyelország miatti „aggodalom”, valamint brit-japán fegyverüzlet lehetősége volt a fő témája lord carrington brit külügyminiszter és szuzuki zenko japán kormányfő szerdai tárgyalásainak. lord carrington szerdán elutazása előtti sajtótájékoztatóján nagyobb megértést sürgetett japántól, amelynek - szerinte - jobban tudatában kellene lennie: milyen problémákat okoz a japán árutömeg nyugat-európában. a japán áruk mellett „az európai ipar legkényesebb részeit”, sértik, mondotta és elég keményen szögezte le: „európa egyetlen választott kormánya sem nézheti, hogy ez a folyamat korlátozás nélkül, nagy ütemben folytatódjék”. a brit külügyminiszter még protekcionista intézkedéseket is kilátásba helyezett, emellett közölte: nagy-britannia szívesen fogadná, ha japán több beruházást eszközölné angliában.

szuzuki kormányfő - japán források szerint - azzal érvelt, hogy talán, a közös piacnak kellene megdupláznia erőfeszítéseit, hogy el tudja adni áruait japánban.

szerdán az angol diplomácia vezetője félórás megbeszélést folytatott omura dzsodzsi-val, a nemzetvédelmi hivatal vezérigazgatójával, tulajdonképpen hadügyminiszterrel. lord carrington javasolta, hogy japán vásároljon korszerű fegyvereket nagy-britanniától; „közös érdek, hogy japán az általunk gyártott korszerű fegyvereket vásárolja meg és vegye használatba, - mondotta a brit külügyminiszter.

lord carrington szerint „európa tudatában van a japán fegyverkezést gátló alkotmányos korlátoknak”, de „japán azzal járulhatna hozzá a nyugat védelméhez, hogy nagylelkű segélyeket nyújt azoknak az országoknak, amelyek jóléte létfontosságú a térség biztonsága szempontjából”. japán források szerint lord carrington „érdeklődést tanúsított”, a japán hadikiadások iránt. az udvarias megfogalmazás a jelek szerint az egyeztetett brit és amerikai óhajot takarja, hogy japán növelje hadikiadásait. „japánnak gazdasági erejével összhangba kellene hoznia védelmi képességét”, - fejtegette lord carrington.

a reuter hírigyűzőség megjegyzi: a brit hadikiadások a bruttó nemzeti termék öt százalékát emésztik fel, míg japán bruttó nemzeti termékének mindössze 0,9 százalékát költi katonai célokra.

Fi

szuzuki egyébként a tárgyalásokon lengyelországról szólva kijelentette: „szovjet beavatkozás esetén japán csatlakozik a nyugati szankciókhoz.”,

lord carrington szerdán hazautazott angliába.

kj fg ha

11.20 080481 2525

-.-

sk0032 4 230 mtik1035

brezsnyev - francia sajtó

párizs, 1981. április 8. /mti/ - leonyid brezsnyev újból sikra száll a nato-val való párbeszéd mellett - ezzel az első oldalas címmel számol be a párizsi le figaro a szovjet vezető prágai beszédéről. a lap értékelése szerint a szovjet diplomáciai kezdeményezés két elemből áll. az egyik leonyid brezsnyev prágai felhívása az „eurorakétákkal”, kapcsolatos párbeszéd érdekében, a másik az a tény, hogy - mint a taszsz hírigyűzőség jelentette - végetért a szovjet „81 hadgyakorlat.

„a legkiválóbb megfigyelők ezuttal nem először csalódtak: leonyid brezsnyev nem csak lengyelország miatt utazott prágába, hanem elsősorban azért, hogy „európa szívében”, mint ezt ő maga aláhuzta, ismét védelmébe vegye az eurorakétákkal kapcsolatos párbeszédre vonatkozó ajánlatát, - írja a lap tudósítója. „eközben a csehszlovák fővárostól alig 600 kilométerre a nato hadügyminiszterei tanácskoznak - s ez még nagyobb jelentőséget adott brezsnyev felhívásának a feltétel nélküli és „bármely szinten”, megvalósítandó tárgyalásokra, - szögezi le a lap.

a l, humanité ugyancsak azt emeli ki főcímében, hogy brezsnyev megújította a kelet-nyugati párbeszédre vonatkozó javaslatait. a cél az európában felhalmozott atomfegyverek csökkentése, s ezt úgy lehet megvalósítani, hogy eközben sem a kelet, sem a nyugat biztonsága ne csökkenjen - írta a lap. a l, humanité, akárcsak a többi francia lap, részletesen ismerteti leonyid brezsnyev lengyelországra vonatkozó megállapításait is.

bd/dj fg

11.26 080481 1526

Fi

-.-

sk0033 4 230 mtik1034

tyihonov

bécs, 1981. április 8. /mti/ - „mi vagyunk a koronatanul annak, hogy a békés egymás mellett élés politikájának értelme és tartalma van. mi magunk értékes példái vagyunk az enyhülésnek, - idézik a szerdai osztrák lapok kreisky kancellárnak a szovjet-osztrák kormányfői tárgyalások első fordulója után mondott rövid nyilatkozatát, arról pedig, hogy mind a kétoldalú kapcsolatok eddigi alakulását, mind pedig a kontinens békéjét és biztonságát érintő legfontosabb kérdésekben az álláspontok megegyeztek, illetve egymáshoz közel állóak - arról a kedden este tyihonov miniszterelnök tiszteletére adott vacsorán elhangzott pohárköszöntők megfogalmazásai tanuskodnak.

a hivatalos látogatáson ausztriában tartózkodó szovjet kormányfő szerdán reggel látogatást tett a bécsi városházán, ahol beírta nevét a magasrangú vendégek számára fenntartott aranykönyvbe, majd a kancellári hivatalban délelőtt folytatódott a kedden megkezdődött hivatalos tárgyalások. a szerdai kormányfői megbeszélések középpontjában a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdései állnak.

délben tyihonov miniszterelnök kirchschlager szövetségi elnök ebédvendége lesz, délután pedig az osztrák-szovjet baráti társaság kollektívájával találkozik. a szerdai nap programja a szovjet nagykövetségen tartandó fogadással zárul.

a kormányfői megbeszélésekkel párhuzamosan megkezdődtek a küldöttségek tagjainak szakterületeikre vonatkozó konkrét tárgyalásai is. josef staribacher osztrák kereskedelmi és ipari miniszter nyikolaj komarov szovjet külkereskedelmi miniszterhelyettesel a további együttműködés módjairól folytatott eszmecserét. komarov az ülést követően megerősítette, hogy szovjet részről üdvözlőnek, ha ausztria fokozottabb mértékben részt vállalna a nyugat-szibériai földgázkinccs hasznosításában. a nyugat-európába irányuló szovjet földgázszállításokhoz ausztria csőrendszereket bocsájtana rendelkezésre. a nagy horderejű vállalkozás részleteinek megvitatására a felek szovjet-osztrák vegyesbizottság felállítását javasolják.

a szakminiszterek megbeszélései szerdán is folytatódnak.

sz/jp ai

11.31 080481 2122

Fi

sk0034 4 230 mtik1036

rövid hírek

jkszb kb

belgrád, 1981. április 8. /mti/ - belgrádban ülést tartott a jkszb központi bizottsága. a plénumon tájékoztató hangzott el a koszovói helyzetről, s a helyzet normalizálása érdekében tett intézkedésekről. a központi bizottság elfogadta a jelentést, és helyeslőleg jóváhagyta az eddig foganatosított intézkedéseket.

fkip kb

párizs, 1981. április 8. /taszsz/ - szerdán párizsban megnyílt a francia kommunista párt központi bizottságának plénuma. a teljes ülésen a közelgő elnökválasztással összefüggő kérdéseket tekintik át.

náci tervek

stuttgart, 1981. április 8. /afp/ - a hitleri fasiszták győzelemük után több mint 14 millió embert akartak koncentrációs táborba zárni - írta a „rabszolgák állama” címmel most megjelent újabb könyvében albert speer, hitler egykori fegyverkezési minisztere. a most 76 éves háborus bűnös újabb könyve stuttgartban jelent meg.

már/ti pl

12.41 080481 0938

-.-

sk0035 4 230 mtik1037

izrael - szakszervezet

tel-aviv, 1981. április 8. /mti-afp/reuter/upi/ap/ - menahem begin miniszterelnök likud tömbje némi veszteséget szenvedett, az ellenzékben levő izraeli munkapárt pedig szavazati arányának jelentős javulását könyvelhette el a befolyásos izraeli általános munkásszövetség, a hisztadrut keddi országos választásán, amelyen mintegy 800.000 szavazó adta le voksát.

a munkapárt az első jelzések szerint a négy évvel ezelőtti választásokon megszerzett 57 százalékról 64 százalékra növelte arányát, míg a likud 28 százalékról 24-re esett vissza.

Nuu

a választások előtti előrejelzések a Likud még nagyobb veszteségével számoltak.

a mostani szakszervezeti választásnak azért volt különös jelentősége, mert - mint megfigyelők rámutattak - az adatokból következtetések vonhatók le a június 30-ra kitűzött országos választások várható eredményeit illetően.

simon peresz, a munkapárt elnöke kijelentette: „a keddi választások fényében számíthatunk rá, hogy pártunk június végén megszerzi a biztos parlamenti többséget.”

hj pl

12.43 080481 1080

-.-

sk0036 4 230 mtik1039

latin-amerikai hírek

santo domingo, 1981. április 8. /pl/reuter/ - két személy esett áldozatul szerdán a dominikai köztársaság fővárosában a tüntetéseket erőszakkal szétverő rendőrségi beavatkozásnak.

a közalkalmazottak napok óta sztrájkolnak, és bérköveteléseiknek felvonulásokkal adnak nyomatékot. a rendőrség egy tüntető menetre könnygázzal és gumibotokkal támadott rá. később lövöldözés tört ki, és ennek következtében életét veszítette a la noticia című lap tudósítója, aki a rendőrség akciójáról éppen filmet forgatott.

vasárnap egy diák halt meg azon a tüntetésen, amelyen az ellen tiltakoztak, hogy a kormány beengedett az ország kikötőibe két, a karib-tengeren erőfitogtató köruton tartózkodó amerikai hadihajót.

buenos aires, 1981. április 8. /pl/ - az argentin és az amerikai fegyveres erők képviselői szerdán megállapodtak, hogy rendszeresen összeülő tanácskozó szervet hoznak létre. a bejelentést az amerikai szárazföldi hadsereg vezérkari főnökének és argentin kollégájának tanácskozásáról kiadott közlemény tartalmazza.

edward meyer amerikai tábormegvezető vasárnap óta tartózkodik hivatalos látogatáson argentinában. fogadta őt roberto viola, az argentin katonai kormány elnöke, valamint a haditengerészet és a légierő parancsnoka és a hadügyminiszter is. a la prensa című buenos aires-i lap értesülése szerint meyer tanulmányt készít az argentin fegyveres erőkről a pentagon számára, amely ezt beépíti a nyugati félteke katonai integrációjáról készülő terveibe.

Nw 16

16

a megbeszélésekről egyéb részletek nem szivárogtak ki, de megfigyelők szerint az amerikai vezérkari főnök látogatása az első gyakorlati lépés az egyesült államok és argentina között tervezett stratégiai együttműködés keretében azóta, hogy reagan elnök ajánlatot tett az amerikai katonai segélyek felújítására, amit még a carter-kormányzat vont meg argentinától emberi jogi szempontokra hivatkozva.

ta pl ng

14.33 080481 1931

-.-

sk0037 4 230 mtik1040

afrika déli része

zürich, 1981. április 8. /mti-taszsz/ - a zürichben, az afrika déli részének problémáiról az ENSZ apartheid-ellenes bizottsága rendezésében folyó nemzetközi tanácskozás résztvevői szerdán felszólították a nyugati világ kormányait és bankjait, valamint a nemzetközi szervezeteket, hogy szüntessék be hitelek nyújtását a dél-afrikai fajúldozó rendszernek. egyben felhívást intéztek a nyugati országok kormányaihoz, hogy hozzanak a pretoriának nyújtandó pénzügyi segítséget megtiltó rendszabályokat, és hassanak oda, hogy az apartheid államot kizárják a nemzetközi valutaalapból.

a dél-afrikai rendszer pénzügyi támogatásában a fő szerepet az amerikai, a svájci és a nyugatnémet bankok játsszák. ezeknek az országoknak a kormányai eddig még sem tettek annak érdekében, hogy bankjaiknak a fajúldozó rezsimmel folytatott ügyleteit megakadályozzák. a nyugatnémet és a svájci bankok több milliárd dolláros hiteleket nyújtanak a dél-afrikai köztársaságnak.

a fajúldozó állam a hitelekkel kiépített hadigépezetével nyomja el az ország szinesbőrű lakosságának mozgalmait, folytatja namibia törvényellenes megszállását és hajt végre agressziós cselekményeket szomszédai ellen, és ezekből a hitelekkel fejleszti nukleáris potenciálját is - hangsúlyozza a tanácskozáson közzétett dokumentum.

a tanácskozás résztvevői rámutattak, hogy a nyugat és dél-afrika együttműködése mindenképp előtt a nyugatnak azzal a törekvésével magyarázható, hogy biztosítsa gazdasági és hadászati érdekeit az afrikai kontinens déli részén.

vi ng

14.42 080481 1565

Nw

16

-.-

16

sk0038 4 230 mtik1041

haig-spanyolország - tudósítói

madrid, 1981. április 8. /mti/ - szerda este nem egészen 24 óráig, hivatalos látogatásra madridba érkezik alexander haig amerikai külügyminiszter. látogatásának középpontjában az ez év szeptemberében lejárt spanyol-amerikai barátsági és együttműködési szerződés megújítása és spanyolország nato-tagságának kérdése áll. washington spanyolország nato-ba való belépése időpontjának bejelentését szeretné kicsikarni a madridi kormánytól, épp ebben az esetben a legendának tartaná a számára kedvező szerződés változatlan formában történő megújítását, a spanyol kormány a belépés híve, ígéretet tett azonban a belépést ellenző baloldali pártoknak, hogy dialógust kezd velük a kérdéssel. ez a párbeszéd azonban mind ez ideig nem kezdődött el.

a spanyol baloldali ellenzéki pártok, a szocialisták és a kommunisták mindaddig hívei voltak a kétoldali szerződésnek, a spanyol fél számára lényegesen kedvezőbb feltételek melletti megújításának, de ellenezték az ország belépését a nato-ba, mivel ez felborítaná a jelenlegi európai erőegyensúlyt, a béke egyik fontos tényezőjét. ráadásul nem járna semmiféle előnnyel spanyolországra nézve. a kommunisták álláspontja legújabbán némileg módosult, mégpedig oly módon, hogy kijelentették: amennyiben a kormány és az amerikaiak erőltetik a nato-ba való belépést, a spanyol kommunisták a szerződés megújítását is ellenezni fogják. a diario 16 című madridi napilap értesítése szerint a tárgyalások eredményeképpen valószínűleg egy évre ideiglenesen meg fogják hosszabbítani a kétoldali szerződést.

alexander haig hivatalos programja csütörtökön délelőtt kezdődik. először max kampelmannal, a madridi találkozón résztvevő amerikai küldöttség vezetőjét tárgyal, majd leopoldo calvo sotelo miniszterelnököt keresi fel. ezután fogadja őt i. jános károly király. délután josé pedro pérez-llorca külügyminiszter ad ebédet kollégája tiszteletére, ezt megelőzően haig az amerikai nagykövetségen fogadja felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkárát.

leh/dj ng

15.16 080481 2064

Nm

16

-2-

sk0039 4 270 mtik1042

szovjet-mongol ürexpedíció - sajtóértekezlet /1. rész/

moszkva, 1981. április 8. /mti/ - sajtóértekezleten számolt be szerdán moszkvában a világűrben megtett utjáról a szovjet-mongol ürexpedíció két tagja, vlagyimir dzsanibekov és zsugderdemidijn gurragsaa.

mint vlagyimir dzsanibekov, a 8. interkozmosz-expedíció parancsnoka elmondta, a rendkívül feszített, különféle tudományos kísérletekkel és kutatásokkal zsufolt programot teljes egészében sikerült végrehajtaniuk, és a nyolcnapos űrutazás folyamán semmiféle probléma sem merült fel. meleg szavakkal szólt mongol űrhajóstársáról, akinek ugyan - mint elmondta - korábban nem voltak repülési tapasztalatai, hiszen eredetileg nem pilóta volt, de nagy telkesedéssel és szorgalommal készült az űrutazásra, és tökéletesen elsajátította a szojuz-típusú űrhajók irányításával kapcsolatos ismereteket. a rövid ideig tartott közös felkészülés során, majd az űrrepülés idején is sokat hasznosítottak a korábbi interkozmosz-expedíciók tapasztalataiból. ez megkönnyítette mind a súlytalanság körülményeihez való alkalmazkodást, mind pedig a tudományos program végrehajtását. vlagyimir dzsanibekov köszönetet mondott „házigazdáknak”, vlagyimir kovaljonoknak és viktor szavininek, a szaljut-6 ötödik állandó személyzete tagjainak, valamint a kiképzőközpont és a repülésirányító központ vezetőinek és szakembereinek, akik nagymértékben hozzájárultak a program sikeres végrehajtásához.

zsugderdemidijn gurragsaa kutató űrhajós, a mongol népköztársaság első űrhajója ez alkalommal ismét köszönetet mondott az szkp és az mmfp, a szovjetunió és mongólia vezetőinek azért, hogy lehetővé tették számára e megtisztelő feladat végrehajtását. röviden beszámolt az expedíció tudományos programjáról, amelynek előkészítésében a szovjet és a mongol tudósokon kívül más interkozmosz-tagországok szakemberei is részt vettek. mint elmondta, számára a legnagyobb élményt a biosféra-program végrehajtása jelentette: ez 14 különféle népgazdasági célú feladatot tartalmazott, és végrehajtása során mongólia fölött végeztek vizuális megfigyeléseket, illetve készítettek felvételeket. /folyt./

it/im ng

15.26 080481 2157

Nm

16

-2-

sk0040 4 270 mtik1043

szovjet-mongol ürexpedíció - sajtóértekezlet /2. rész/

Vlagyimir kotyelnikov akadémikusnak, a szovjet tudományos akadémia alelnökének, az interkozmosz-tanács elnökének értékelése szerint a közös szovjet-mongol ürexpedíció újabb fontos információkkal járult hozzá a szocialista országok úrkutatásának fejlődéséhez. az űrhajósok az interkozmosz-expedíciók már hagyományossá vált kutatási irányait folytatták: fizikai-technikai, technológiai, orvos-biológiai és erőforráskutatási kísérleteket hajtottak végre. a harmincnál több kísérlet közül 11 volt orvos-biológiai, és ezek minden bizonnyal hozzájárulnak majd a súlytalansághoz való alkalmazkodás még könnyebbé tételéhez.

it/im ng

15.29 080481 0702

-7-

sk0041 4 230 mtik1045

szovjet-japán /2. rész/

tokiói értesülések szerint a japán fél arra számít, hogy fokozhatja a számára fontos nyersanyagok - szén, kőolaj, földgáz, fa és különféle nemesfémek - importját, ugyanakkor élténkítheti az acélipari, vegyipari és textilipari termékek, valamint gépi berendezések kivitelét. szóba kerül a szibériai közös vállalkozások, a nyersanyag-feltárási munkálatok bővítése is. a nihon keizai simbun egyidejűleg emlékeztet rá, hogy a japán-szovjet gazdasági bizottság tokiói tagozata legutóbb előremutató magatartást tanúsított a nyugat-szibériai jamburg és nyugat-európa között lefektetendő földgázvezeték építésében való japán részvételt illetően, és hogy a japán acélipari csoportok nagy vonalakban már megállapodtak a szovjet féltel 3,5 millió tonna cső négy év alatt történő szállításában. az üzlet megkötése a kormány már meglévő elvi jóváhagyásának gyakorlati érvényesítésétől, az export-import bank hiteinyújtásától függ.

fn/im ng

15.35 080481 0973

16.
[Handwritten signature]

-8-

sk0042 4 230 mtik1044

szovjet-japán /1. rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. április 8. /mti/ - a japán fővárosban szerdán hivatalos japán-szovjet tárgyalások kezdődtek az 1981-1985-ös időszakra szóló árucseré-forgalmi és fizetési megállapodás aláírásáról. a japán küldöttséget muto tosiaki, a tokiói külügyminisztérium európai és óceániai főosztályának vezetője, a szovjet delegációt pedig m. a. kiszeljov, a külkereskedelmi minisztérium ázsiai irodájának vezetője vezeti. az 1976 és 1980 közötti időszakban a kétoldalú kereskedelem értéke az előző öt évhez képest megkétszereződött, és elérte a 12 milliárd rubelt. az egyesült államok ösztönzésére életbe léptetett gazdasági korlátozó intézkedések hatására azonban tavaly csak hat százalékkal növekedett a forgalom, a szigetországi vállalatokat súlyos veszteségek érték, miközben japán nyugat-európai partnerei /az nszk, franciaország, nagy-britannia/ és a szovjetunió közötti kereskedelem 20-30 százalékos érték-növekedést mutatott.

a tanulásra okulva a japán üzleti élet képviselői erőteljesen szorgalmazták a renszabályok hivatalos enyhítését, illetve felszámolását. nyomásukra a szuzuki-kormány - bár több hónapos késéssel - hozzájárult a tárgyalások megkezdéséhez. a kereskedelmi megállapodás aláírására április 10. és 20. között kerül sor. az üzleti körök - mint a nihon keizai simbun, a vezető gazdasági napilap írja - üdvözölték a kabinet kedvező döntését, mivel az szkp kongresszusán jóváhagyott új szovjet öt éves népgazdasági terv rendkívül előnyös lehetőségekkel kecsegteti őket. /folyt./

fn/im ng

15.37 080481 1601

-9-

sk0043 4 230 mtik1046

libanon - szárkisz

beirut, 1981. április 8. /mti/ - szárkisz libanoni elnök szerdán délben újabb tüzszüneti felhívást intézett a beirut és zahle térségében harcban álló felekhez. a délelőtti órákban mindkét hadszíntéren folytatódtak a tüzérési összecsapások, miután a korábbi tüzszüneti felhívásoknak nem volt fogadtatja.

Nuv

16.
[Handwritten signature]

ami dél-Libanont illeti, az izraeli együttműködő jobboldali milíciák szerdán délelőtt Nabatijeh városát és a környező településeket ágyúzták. egyelőre csupán súlyos anyagi károkról érkezett jelentés.

Szárkisz elnök szerdán fogadta Brian Urquhartot, Waldheim ENSZ-főtitkár különmegbízottját, és az országban, főként dél-Libanonban kialakult helyzetről tárgyalt vele.

A haladó pártok után egyes mérsékelt, sőt konzervatív politikusok is a jobboldali falangista erőket tették felelőssé az általános robbanással fenyegető konfliktusért. Szelim al-hossz volt miniszterelnök szerint a falangisták akadályozták meg a hadsereg nemzeti szellemben történő átszervezését, és egyúttal azt is, hogy a libanoni hadsereg átvehesse az arab békefenntartó erők szerepét. Mint ismeretes, a hadsereg egyes alakulatai a falangista milíciák oldalán léptek harcba az országban állomásozó arab /sziriai/ csapatok ellen.

bz/im ng

15.49 080481 1267

sk0044 4 230 mtik1047

tyihonov - 2. /1. rész/

Bécs, 1981. április 8. /mti/ - szerdán folytatódtak a magas szintű osztrák-szovjet tárgyalások. Nyikolaj Tyihonov szovjet miniszterelnök, aki hétfőn érkezett ötnapos hivatalos látogatásra Ausztriába, szerdán reggel felkereste a bécsi városházát, ahol Leopold Gratz polgármester üdvözölte a szovjetunió minisztertanácsának elnökét. Rövid beszédében a polgármester emlékeztetett arra, hogy az osztrák főváros jövője, további fejlődése nagymértékben függ az enyhülési politika továbbvitelétől és elmélyítésétől. Bécs mind földrajzi adottságai, mind pedig történelmi kötelekei miatt elszánt támogatója az enyhülés ügyének - mondotta Gratz tartományfőnök-polgármester.

Nyikolaj Tyihonov válaszbeszédében megköszönte a meleg, baráti fogadtatást és rámutatott, hogy világszerte ismerik és értékelik az osztrák fővárosnak az enyhülési politika fenntartása érdekében kifejtett aktivitását, utalt a nemzetközi béke és biztonság erősítését célzó legújabb - az SZKP XXVI. kongresszusán elhangzott - szovjet javaslatok kedvező bécsi fogadtatására is.

Nm

17.

[Handwritten signature]

délelőtt 10 órakor a kancellári hivatalban folytatódtak Bruno Kreisky és Nyikolaj Tyihonov hivatalos megbeszélései. A szerdai fordulón a kormányfők eszmecserét folytatták a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről, elemezték a válságócoknak a világpolitikára gyakorolt hatásait, megszüntetésük lehetséges módjait. Egyetértettek az enyhülési politika továbbvitelének és lehetőség szerinti elmélyítésének szükségességében.

Tyihonov miniszterelnök biztosította tárgyalópartnerét arról, hogy a Szovjetunió érdekelt a madridi találkozó konkrét eredményeket felmutató, sikeres befejezésében. Ennek kapcsán elismeréssel szólt Ausztriának a madridi találkozón tett, előremutató kezdeményezéseiről.

Kreisky kancellár az európai kontinensen felhalmozott - nukleáris töltetű - középtávolságú rakéták számának befagyasztására vonatkozó szovjet javaslattal kapcsolatban kijelentette, hogy benyomása szerint a Szovjetunió vezetői a tárgyalásokat lehetővé tevő politikai légkör megőrzésére törekednek. /folyt./

sz/im ng

16.06 080481 2119

sk0045 4 230 mtik1048

tyihonov - 2. /2. rész/

A szerdai találkozó az előző napihoz hasonlóan baráti és konstruktív légkörű volt. A Szovjetunió minisztertanácsának elnöke csütörtökön Mauthausenbe, majd pedig Oman Linzbe utazik.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

Nyikolaj Tyihonov és Bruno Kreisky eddigi megbeszéléseiről egyelőre nem adtak ki közleményt, és sajtóértekezlet sem szerepel a szovjet kormányfő programjában. Kreisky kancellár a keddi találkozó után röviden válaszolt a várakozó újságírók kérdéseire. Szavaiból kitűnt, hogy a tárgyalásokon szerzett benyomásai szerint a szovjet vezetés teljesen tudatában van a lengyelországi események minden további esetleges fejleménye jelentőségének. Elmondotta azt is, hogy vendégének közlése szerint a lengyelországi belső válság nincs összefüggésben a varsói szerződés lengyelországban megtartott

Nm

17.

[Handwritten signature]

hadgyakorlatával, az intervencióra utaló feltevések értelmüket veszítették azután, hogy a hadgyakorlat befejeződött - fűzte hozzá a kancellár. bécsi megfigyelők szerint az osztrák fél a keddi esti pohárköszöntőben megfogalmazott gondolattal, miszerint a népek önrendelkezési jogának tiszteletben tartása, valamint a be nem avatkozás elvéhez való szigorú ragaszkodás a békés egymás mellett élés alapfeltétele - egyértelműen kifejezésre juttatta lengyelországgal kapcsolatos álláspontját és egyben aggodalmait.

sz/im ng

16.14 080481 1415

-.-

sk0046 4 230 mtik1049

spanyol szakszervezeti választások

madrid, 1981. április 8. /mti/ - közzétették a múlt év végén spanyolországban megtartott üzemi szakszervezeti választások hivatalos végeredményét. ez - jelentéktelen eltéréssel - megerősíti a már korábban közzétett ideiglenes adatokat. ezek szerint a választásokat a munkásbizottságok szakszervezeti szövetsége nyerte meg: a nagy szakszervezeti központ jelöltjei az üzemi bizottsági helyek 30,87 százalékát szerezték meg, a második helyre, szorosan felzárkózva, a szocialista színezetű ugt /az általános munkásövetség/ követi: 29,2 százalékos eredménye azt jelzi, hogy az előző választások óta jelentősen megnövelte befolyását. a kormánypárt által támogatott uso /munkás szakszervezeti munkásövetség/ 8,6 százalékkal messze mögöttük a harmadik helyet foglalja el. és mivel nem érte el a törvényben megkövetelt 10 százalékot, nem jogosult részt venni az országos jelentőségű tárgyalásokon. igen fontos az eta-stv baszk szakszervezeti központ 2,4 százalékos eredménye, amely egyben azt is jelzi, hogy a három baszk tartományban ők kapták meg a legtöbb szavazatot, és ezzel ők szerezték meg a legtöbb üzemi bizottsági tagságot.

marcelino camacho, a munkásbizottságok szakszervezeti szövetségének főtitkára a választások eredményét kommentálva kijelentette, hogy a most közzétett adatok az osztályalapokon álló demokratikus szakszervezeti központok diadalát jelzik. hozzáfűzte, hogy a munkásbizottságok ebben az összefüggésben igen pozitívnak ítélik az ugt előretörését. végül azt hangoztatta, a jelenlegi bonyolult helyzetben a két szakszervezeti központnak együttesen kell fellépnie.

leh/dj ng

16.28 080481 1654

Nuv

17.

-.-

sk0047 4 230 mtik1050

husszein - thatcher

London, 1981. április 8. /mti/ - husszein jordániai király magánlátogatásra Angliába repült, és szerdán délelőtt Londonban egyórás megbeszélést folytatott Margaret Thatcher brit miniszterelnökkel. brit közlés szerint véleményét cseréltek a közel-keleti helyzetről, különös tekintettel arra, hogyan befolyásolja a helyzet alakulását az új amerikai kormány politikája.

tájékozott körök véleménye szerint husszein valószínűleg kifejtette Thatcher asszonynak, hogy nagyon negatív fejleménynek tekintené, ha a perzsa-öböl térségére irányuló brit-amerikai tervek elvonnák a figyelmet a palesztin probléma rendezetlenségéről. a jordániai uralkodó feltehetőleg aláhuzta, hogy a palesztinai kérdés rendezése az egész térség stabilitásának kulcsa, így azt nem lehet megkerülni. Jordánia azt szeretné, ha a közös piac államai továbblépnének tavalyi, veneciai nyilatkozatuktól, elismernék a pfsz-t a palesztin nép képviselőjének, és egyáltalán aktívabb szerepet játszanának a közel-keleten.

a brit kormány felfogása viszont az, hogy az izraeli választásokig már nincs értelme új kezdeményezésnek.

husszein egyébként feltehetően nem ellenzi a brit-amerikai terveket egy gyorshadtest szervezésére, de azt igen, hogy a hadtestet arab területen állomásoztassák.

lb/mh ng

16.31 080481 1313

-.-

sk0048 4 300 mtik1051

cskp kongresszus - szerdai vita /1.rész/

prága, 1981. április 8. /mti/ - szerdán folytatta munkáját prágában csehszlovákia kommunista pártjának xvi. kongresszusa, amelyen a másfél milliós párttagságot képviselő 1450 küldöttön kívül 102 ország testvérpártjainak és más haladó pártjainak, illetve mozgalmainak képviselői is részt vesznek, köztük Leonid Brezsnyevvel, az szkp kb főtitkárával az élen szovjet pártküldöttség is.

17

a szerdai üléseken kizárólag a csehszlovák delegátusoké volt a szó, akik megtárgyalják az első két tanácskozási napon előterjesztett kongresszusi dokumentumokat. vitájuk alapjául gustáv husáknak, a cskp kb főtitkárának a párt xv. kongresszusa óta végzett munkájáról, a társadalom fejlődéséről és a további feladatokról elmondott előadói beszéde, lubomir strougal csehszlovák miniszterelnöknek az új ötéves terv irányelveiről tartott beszámolója, továbbá a cskp központi ellenőrző és revíziós bizottságának jelentése szolgál, s szerdán is ezekhez kapcsolódtak a felszólalások. /folyt./

sn/zsa pk

17.40 080481 1044

-.-

sk0049 4 230 mtik1052

cskp kongresszus - szerdai vita /2. rész/

bohumi kvasil, a csehszlovák tudományos akadémia elnöke főként hazája tudományos életének nemzetközi kapcsolatairól beszélt. ismertette a különféle nemzetközi kutatási programokban való csehszlovák részvétel eredményeit és további területeit, rámutatva a szocialista országok közötti tudományos együttműködés nagy előnyeire és jelentőségére. bedrich sutera, a pozsonyi hydrostav építőipari vállalat igazgatója, arról számolt be, hogy igyekeznek fokozni a hatékonyságot azokon a nagy építkezéseken, amelyek vállalatának részvételével folynak, és hogy nagy szerepe van ebben a szocialista országok összefogásának. e nagy létesítmények közül kiemelte a szovjet közreműködéssel épülő második nagy apátszentmihályi atomerőművet és a magyar-csehszlovák együttműködéssel létrejövő bős /gabcikovo/-nagymarosi vízellátó-rendszert, amelynek munkáihoz a szovjetunió is nyújt technikai segítséget.

frantisek kubes, a prágai ckd gépipari vállalat öntőmunkása az új munkásnemzedék nevelésének problémáit fejtegetve felhívta a figyelmet arra, hogy a pályát választó fiatalok körében csökken az érdeklődés egyes fontos ipari szakmák iránt, és ennek egyik fő oka szerinte az iskolákban és az uttörő szervezetben végzett politechnikai képzés alacsony színvonala. az észak-csehországi szénbányászati vállalat igazgatója, miroslav bauer, felszólalásában

KA
15.10

azt fejtegette, hogy nagy nehézségek leküzdésével igyekszik teljesíteni tervét az általa vezetett bányaiipari óriáströszt, amelynek évente hetven millió tonna szenet - az ország egész széntermelésének több mint felét - kell termelnie. /folyt./

sn/im pk

17.42 080481 1654

-.-

sk0050 4 300 mtik1053

cskp-kongresszus - szerdai vita /3. rész/

karel hoffmann, a cskp kb elnökségének tagja, a csehszlovák szakszervezetek központi tanácsa elnökségének elnöke elmondta, hogy az ország mintegy hét millió szakszervezeti tagja többek között a munkaverseny jó szervezésével és azok eredményeivel fontos szerepet tölt be a párt gazdaságpolitikájának megvalósításában. bírálta, hogy az illetékes szervek az új lakások elosztásában, valamint a kül- és belföldi üdültetésben sokszor nem veszik figyelembe kellően a munkások igényeit, és e lehetőségekből nem juttatnak nekik számukra megfelelően. rámutatott: csehszlovákiában a szakszervezeteknek igen széles jogkörük van, de nem mindig élnek jogaikkal, és nem képviselik elég erélyesen a dolgozók érdekeit. határozottabban szembe kellene szállniuk például az indokolatlan túllórászattal. az elnök megállapította, hogy jól bevált a szakszervezeti és állami vezető testületek közötti együttműködés rendszeres közös konzultációkkal való erősítése s ezt a gyakorlatot a vezetés minden szintjén állandósítani kell.

/folyt./

sn/dj pk

17.47 080481 1096

-.-

KA
15.10

sk0051 4 230 mtik1055

a szerkesztőségek figyelmébe!

budapest, 1981. április 8. /mti/ - mai mtik 1026-os számú
 hírünket /tekere letartóztatás/

te l j e s e g é s z é b e n v i s s z a v o n j u k !

kf pi

17.57 080481 0214

-.-

sk0052 4 230 mtik1056

brezsnyev - dzsallud találkozó prágában

prága, 1981. április 8. /taszsz/ - leonyid brezsnyev, az szkp kb
 főtítkára, a cskp xvi. kongresszusán résztvevő szovjet
 pártküldöttség vezetője, szerdán prágában találkozott abdusszalam
 dzsalluddal, a libiai forradalmi vezetőség tagjával, a csehszlovák
 pártkongresszuson résztvevő libiai küldöttség vezetőjével. baráti
 jellegű megbeszélésükön a jelenlegi nemzetközi helyzet, valamint a
 libiai-szovjet kapcsolatok továbbfejlesztésének kérdéseit vitatták
 meg.

dl pk pi

18.05 080481 0528

-.-

sk0053 4 230 mtik1057

haig - közel-kelet

rijad, 1981. április 8. /mti-dpa/upi/taszsz/afp/- haig amerikai
 külügyminiszter szaud-arábiában sem ért el sikert abban az
 igyekezetében, hogy az arab vezetők figyelmét eltérítse a
 közel-keleti problémák lényegétől. ez derül ki abból a hivatalos
 szaud-arábiai közleményből is, amelyet szerdán tettek közzé haig
 rijadból történt elutazásakor.

W4
 18.05

miután khaled szaudi uralkodó szerdán fogadta az amerikai
 külügyminisztert, a vendéglátók ismételten leszögezték:
 elképzelhetetlen a tartós és igazságos közel-keleti béke elérése a
 palesztinai nép jogainak elismerése és az arab területek izraeli
 megszállásának megszüntetése nélkül.

a szaudi hivatalos állásfoglalás hangsúlyozta: bármiféle
 béketárgyalások előfeltétele az, hogy a résztvevők elismerjék a
 pfsz-t a palesztinai nép egyetlen és törvényes képviselőjének.

haig kedden érkezett ammanból szaud-arábiába. a jordániai
 kormány vezetői is a fentiek szerint foglaltak állást az amerikai
 külügyminiszterrel folytatott tárgyalásaikon. /ismeretes, hogy mind
 jordánia, mind szaud-arábia elutasítja a camp david-i
 megállapodásokat, illetve egyiptom és izrael különbékéjét./

a taszsz haig közel-keleti utjának kimenetelét elemezve
 megállapítja: szaud-arábia sem tepte magáévá washingtonnak azt az
 elméletét, hogy a közel-keleti problémák megoldását csakis az
 amerikai-szovjet ellentétek szemszögéből lehet megközelíteni. a
 szovjet hírügynökség idézi azt a rijadi hivatalos véleményt, amely
 szerint szaud-arábia és a vele szomszédos országok fő gondjai közül
 egyet sem lehet megoldani nyugati erőknek a térségbe való
 átvezénylésével, vagy az amerikai „gyorshadtest” bevetésével.

az amerikai külügyminiszter szerdán közel-keleti körútjának
 utolsó állomásáról rómaiba repült, majd még aznap madridba látogat.

ku pk pi

18.13 080481 1826

-.-

sk0054 4 230 mtik1058

rövid hírek

szakszervezeti konferencia

phnom penh, 1981. április 8. /mti/ - a kambodzai fővárosban
 befejeződött az ország első szakszervezeti konferenciája. a
 tanácskozás résztvevői áttekintették eddigi munkájukat, és
 elfogadták az 1981. évi akcióprogramot, amely a dolgozók hazafias
 érületének elmélyítését, a termelőmunka hatékonyságának növelését
 tűzi ki elsőrendű célul.

W4
 18.05

spiegel - irodafoglalás

brüsszel, 1981. április 8. /reuter/ - négy férfi és egy nő szerdán erőszakkal elfoglalta a der spiegel című nyugatnémet hetilap brüsszeli irodáját. egy névtelen telefonáló azt közölte a reuter tudósítójával, hogy az akciót végrehajtó francia, belga és holland nemzetiségű személyek így akarják kikényszeríteni a „vörös hadsereg frakció”, elnevezésű szélsőséges szervezetnek az nszk-ban bebörtönzött, s jelenleg éhségsztrájkot folytató tagjai szabadon bocsátását.

ifjúsági tanácskozás

minszk, 1981. április 8. /taszsz/ - a belorusz fővárosban megkezdte munkáját az európai ifjúsági együttműködés szervezete konzultatív csoportjának első ülése. az ülés feladata az, hogy megvitassa a szervezet alapító ülése óta eltelt idő alatt elért eredményeket.

dl pk pi

18.18 080481 1208

-.-

sk0055 4 300 mtik1054

cskp kongresszus - szerdai vita /4.rész/

a csehszlovák pártkongresszus külföldi vendégeinek egy része szerdán prágában és környékén barátsági gyűléseken találkozott a csehszlovák dolgozók képviselőivel. a lengyel egyesült munkáspárt küldöttsége, amelynek élén stefan olszowski, a lemp pb tagja, kb titkár áll, továbbá a carlos costa pb-tag vezette portugál küldöttség a kralupy-ban lévő nagy vegyüzembe látogatott el. az itt tartott gyűlésen stefan olszowski méltatta a csehszlovák és a lengyel nép hagyományos barátságát, s hangoztatta, hogy a szovjetunióval való szövetség tartós és változatlan alapja mind lengyelország, mind csehszlovákia politikájának. kijelentette: „lengyelország az utóbbi hónapokban bonyolult gazdasági és politikai helyzetbe került. a megfontoltság oldalán álló erők, mindennekellát a felelősség fő terhét viselő lemp, nem engedik meg, hogy lengyelország letérjen a szocializmus építésének útjáról, hogy szövetségünk szétszakadjon. lengyelország továbbra is a szovjetunió hű barátja, a szocialista közösség szilárd tagja marad.”

sn/zsa pk

18.22 080481 1089

-.-

sk0056 4 230 mtik1059

a szerkesztőségek tájékoztatására!

afganisztán - doszt

uj delhi, 1981. április 8. /ap/afp/ - afganisztánnak jelenleg nincs szüksége arra, hogy az országban állomásozó szovjet alakulatok megerősítését kérje - nyilatkozta sah muhammed doszt, afgán külügyminiszter a patriot című indiai lapnak.

szerdán közzétett nyilatkozatában muhammed doszt rámutatott, hogy afganisztán fenntartja a megfelelő ellenintézkedések jogát, ha más országok megkísérik felborítani a térség fennálló erőviszonyait.

wa vi mj pi

18.32 080481 0536

-.-

sk0057 2 230 mtik1060

kína - india

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. április 8. /mti/ - teng hsziào-ping, a kínai kommunista párt központi bizottságának alelnöke, szerdán fogadta sziddaramsvar szvomit, az indiai parlament alsóházának /lok sabha/ képviselőjét. az indiai képviselő, aki indira gandhi kormányának parlamenti ellenzékehez tartozik és a kínai külügyi intézet vendégeként érkezett pekingbe, kijelentette, hogy „sok a közös india és kína között”, s hogy a két népnek „több baráti kapcsolatra lenne szüksége.”

teng hsziào-ping teljes egyetértését fejezte ki a közismerten kína-barát indiai politikai álláspontjával, és hangoztatta, hogy nézete szerint is „fejleszteni kell a baráti kapcsolatokat a két ország és a két nép között.” ám - indiai hírforrás szerint - teng hsziào-ping megismételte kína álláspontját a két ország között fennálló területi viszály kérdésében, és állást foglalt a status quo fenntartása, azaz a kínai-indiai határháború indíra nézve hátrányos következményeinek elismerése mellett. mint mondotta, a kínai külügyminiszter indiába készül, hogy tárgyalásokat folytasson a kapcsolatok fejlesztésének kérdéseiről.

18.45
 U4

a kínai pártvezető egyidejűleg kijelentette, hogy „nincs alapvető érdeklentés kína és india között,, , azaz „semmi ok nincs arra, hogy ne fejlesszék a kapcsolatokat,,.

éb/zsa pk p1

18.38 080481 1369

-?-

sk0058 4 230 mtik1061

afrika - menekültek

genf, 1981. április 8. /reuter/upi/ - csütörtökön genfben az ensz égisze alatt kétnapos nemzetközi konferencia kezdődik az afrikai menekültek megsegítéséről. kurt waldheim, az ensz-főtitkára szerdán megérkezett a svájci városba, hogy személyes tekintélyét is latba vesse a hontalammá vált ötmillió afrikai érdekében.

a konferencia szervezői azt szeretnék elérni, hogy a több mint hetven résztvevő állam összesen legalább félmilliárd dollárt ajánljon fel egy gyors segélyprogram költségeinek fedezéséhez. a találkozózt egyébként sierra leonei államfő, az afrikai egységsszervezet soros elnöke kezdeményezte. az egyesült államok nevében jeane kirkpatrick ensz-képviselő lesz jelen a konferencián.

ensz-tisztviselők szerint az afrikai államok által az elkövetkező négy év időszakára kért 1,1 milliárd dollár túlzott összeg, figyelembe véve az általános világgazdasági helyzetet. egyes megfigyelők rámutatnak arra, hogy az utóbbi években egyre inkább összekeverednek az emberiességi célból adott segélyek a fejlesztési segélyekkel, pedig a nemzetközi támogatás igazságos elosztása érdekében azokat el kellene különíteni egymástól. ensz-körökben pedig arra hívják fel a figyelmet, hogy az afrikai menekültek problémája alapján véve politikai ügy, amelyet maguknak az afrikai országoknak kellene megoldaniuk. utaltak arra, hogy a tömeges meneküléseket szinte mindig a belpolitikai válságok és szomszédos országok közötti összeütközések váltják ki.

a szerkesztőségek tájékoztatására:

KA 18.38

a 131 meghívott állam közül közel 75 fogadta el a meghívást a genfi konferenciára. nyugati híregyütéségek szerint a szovjetunió és a többi európai szocialista ország nem reagált a meghívásra. kína jelezte, hogy elküldi képviselőjét, de annak kilétéről nem adott előre tájékoztatást.

ku pk p1

18.43 080481 1894

-?-

sk0059 4 230 mtik1062

reagan - tudósítói

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. április 8. /mti/ - reagan elnök állapota a sebesülés után továbbra is egyenletesen javul, de a jelek szerint nem olyan gyors ütemben, mint remélték. a szerdán reggel kiadott fehér házi nyilatkozat arról szól, hogy reagan tüdeje még nem tisztult meg a vérrögöktől az operáció után, s így bizonytalanná vált, hogy mikor térhet vissza a fehér házba.

a titkosszolgálat folytatja a vizsgálatot egy richardson nevű újabb merénylőjelölt ügyében, akinek első bírósági kihallgatását április 17-re tűzték ki.

richardson reagan elnököt, haig külügyminisztert, jesse helms szenátort és jodie fostert, a hinckley-ügyben is szereplő tizenéves színésznőt vette fel a maga „halállistájára,,. életveszélyes fenyegetésért ötévi börtönbüntetést kaphat.

egyelőre semmilyen bizonyítékot nem találtak arra, hogy tényleges kapcsolat lett volna john hinckley és edward richardson között, bár az utóbbi egyik fenyegető levelében, amelyet jodie fosternek címzett, azt állította, hogy „az egész világra kiterjedő merénylőhullám résztvevője,,.

KA 18.43

feltételezik, hogy az amerikai sajtóban hatalmas publicitást élvező erőszak-cselekmények szokásos láncreakciószerű terjedése meggy végbe egyik zavart agytól - a másikig. richardson leveléből annyi bizonyosan megállapítható, hogy az ötleteket részben hinckley-től vette.

br/mh fm pi

18.58 080481 1425

-.-

sk0060 4 230 mtik1063

tyihonov - 3.

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

-- bécs, 1981. április 8. /mti/ - szerda délután az osztrák-szovjet társaság rendezvényén nyikolaj tyihonov szovjet miniszterelnök nagyon hasznosnak nevezte kirchschla:ger szövetségi elnökkel, kreisky kancellárral, valamint a többi osztrák politikussal bécsben folytatott tárgyalásait. a találkozók új impulzust adtak a kétoldali kapcsolatok fejlesztéséhez - mondotta a hivatalos ausztriai látogatáson tartózkodó szovjet kormányfő.

a továbbiakban megállapította, hogy ausztria és a szovjetunió együttműködése példaként szolgálhat a különböző társadalmi rendszerű országok gyümölcsöző kapcsolataira. ismételtén aláhozta, hogy a szovjet vezetés legújabb békekezdeményezései, mindenek előtt azok, amelyeket leonyid brezsnyev ismertetett az szkp 26. kongresszusán - hozzájárultak a békés folyamat megszilárdításához. a szovjet külpolitika a világ békéjének megőrzésére irányul - mondotta rövid nyilatkozatában a szovjetunió minisztertanácsának elnöke.

az osztrák-szovjet társaság rendezvényén megjelent franz muhri, az osztrák kommunista párt elnöke, josef staribacher osztrák kereskedelem- és ipari miniszter, valamint dr. helmut zilk bécsi kultúratanácsos.

nyikolaj tyihonov szerdán este a bécsi szovjet nagykövetségen ad fogadást vendéglátói tiszteletére.

sz/zsa fm pi

19.00 080481 1363

-.-

sk0061 4 230 mtik1064

cskp kongresszus - dzur

prága, 1981. április 8. /mti/ - a délutáni ülésen elhangzott felszólalásában martin dzur hadseregtábornok, csehszlovákia nemzetvédelmi minisztere, nagyra értékelte azt a figyelmet, amellyel a cskp központi bizottsága gondoskodik az ország védelmi képességének erősítéséről. hangoztatta: a csehszlovák néphadsereg a varsói szerződés tagállamai fegyveres erőinek szilárd részeként teljesítette a párt xv. kongresszusán részére kitűzött feladatokat, s jó eredményeket ért el a harci és politikai kiképzésben.

sn/zsa pk pi

19.02 080481 0563

-.-

sk0062 4 230 mtik1065

nato-csoport - befejezés

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

--bonn, 1981. április 8. /mti/ - záróközlemény elfogadásával ért véget bonnban a nato nukleáris tervező csoportjának kétnapos tanácskozása. a részvevő országok hadügyminiszterei jóváhagyólag tudomásul vették az amerikai kormány új katonai politikáját és megerősítették a nato 1979-es kettős határozatát. a rövid záróközlemény megszövegezése kése delmet szenvedett, mert a kisebb nato-országok képviselői ragaszkodtak ahhoz, hogy ne csak az új amerikai fegyverekkel, hanem a szovjet-amerikai tárgyalásokkal kapcsolatos atlanti álláspontot is rögzítsék.

végül kompromisszumos megoldás született, amely azonban túlnyomórészt washington nézeteit tükrözi: a nato-vezetők „elismerték”, hogy a szovjet fél érdekelt a leszerelési és fegyverzetellenőrzési tárgyalások folytatásában, hozzáfűzték azonban, hogy a nyugat elutasítja az eurostratégiai fegyverekkel kapcsolatos szovjet javaslatot. a tervezőcsoport az ezen a téren mutatózó „nagy szovjet katonai fölényre”, hivatkozva azt állította, hogy az új pershing-rakéták gyártása és felállítása is kevés az „erőegyensúly”, helyreállításához. a kisebb nato-országoknak nem sikerült elérniük, hogy a dokumentumba foglalják a leszerelési tárgyalások felújításának várható időpontját. ugyanakkor egyetlen nato-ország sem vállalt írásos kötelezettséget a katonai kiadások erőteljes növelésére, ahogyan azt zárt ajtók mögött weinberger követelte.

1/A 13.45

a tanácskozást követően schmidt kancellár fogadta joseph luns nato-főtisztart.

a szerkesztőségek tájékoztatására

a nap folyamán becker bonni kormányzóvivő megerősítette, hogy a szovjetunió és az nszk diplomáciai csatornákon előkészítő megbeszéléseket folytat leonyid brezsnyev szovjet államfő tervezett bonni látogatásáról.

or/mh fm pi

19.06 080481 1876

sk0063 4 230 mtik2001

űrrepülőgép

new york, tokió, 1981. április 8. /taszsz/ - „amerikai ellenőrzés alá vonni a kozmoszt!”, - a pentagon és a kongresszus szakértőinek ez a jelszava, mint az ap hírügynökség jelenti, szemléletesen mutatja a shuttle-program és a keretében április 10-én felbocsátandó, többször felhasználható columbia űrrepülőgép igazi célját.

az egyesült államok „katonai fölényt”, akar biztosítani magának immár nemcsak a földön, hanem a kozmoszban is. erre tett utalást harrison schmitt szenátor, a szenátus űrhajózási albizottságának elnöke, maga is volt űrhajós. nyilvánosan felszólította reagan elnököt, foglaljon állást amellett, hogy földközi pályán „állandó parancsnoki harcálláspontot”, létesítsenek, s a columbia típusu űrrepülőgépet használják fel csapatok, hajók és repülőgépek mozgásának megfigyelésére, valamint az esetleges ellenség mesterséges holdjainak ellenőrzésére és megsemmisítésére.

a pentagonnak a shuttle-program iránti érdeklődéséről ezt írja a the new york times: „most a pentagon sok szakértője és a stratégák figyelmesen fogják szemlélni a columbia első útját, arra készülődve, hogy maguknak kovácsoljanak belőle előnyt”, az ujság szerint „a jövődő háborúk forgatókönyve, amelyet most dolgoznak ki a pentagonban, magában foglalja a columbia típusu űrrepülőgépek felhasználását föld körüli pályán keringő megfigyelő és felderítő állások építésében, lézer- és más modern fegyverekkel felszerelt űrállomások kifejlesztésében.”

a shuttle-program - közölte az első legénység egyik tagja, robert l. crippen - fontos szerepet játszhat a hadműveletek és a csapatmozgások koordinálásában. érdeklődik iránta a haditengerészet is, amelynek számára ez megkönnyíti a flottaműveletek irányítását a világteengereken. végül - mondta az űrhajós - a többször felhasználható űrrepülőgép felderítésre és hírszerzésre is használható.

sg fm pi

19.06 080481 1892

sk0064 4 230 mtik2002

haig-colombo /1.rész/

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. április 8. /mti/ - alexander haig amerikai külügyminiszter szerdán este a közel-keletről madridba utazóban rövid időre megszakította utazását rómaiban és a repülőtéren colombo külügyminiszterrel tárgyalt. első kézből tájékoztatta a közel- és a közép-keleten tett látogatásának tapasztalatairól. utjának megszakítására colombo kérte.

római diplomáciai források szerint colombót mindenekelőtt az érdekli, hogy sikerült-e kimotozni a holtponton a camp david-i különmegállapodást, s előrelépni a palesztinoknak a tárgyalásokba való bevonása terén. hiszen ezen a ponton tér el egymástól az amerikai és a közöspiaci diplomáciai kezdeményezés és a „válasz”, arra, hogyan konszolidálják a nyugat pozícióit a politikailag ingatag térségben.

olasz külpolitikai megfigyelők szerint a helyzet ugyancsak felemás. haig azzal a szándékkal utazott a közel-keletre, hogy megpróbálja közelebb hozni egymáshoz egyiptomot, szaúd-arábiát és jordániát, s valamennyiüket izraelhez. szadat készségesen reagált a tervre, szaúd-arábia és jordánia azonban továbbra is a palesztinok helyzetének megoldásában látta a kérdés kulcsát. haig viszont azt mondta simon peresznek, hogy washington továbbra is szembe szegül a pfsz bekapcsolásával a tárgyalásokba. rijad és amman figyelmeztette haiget, sok minden megváltozott a térségben azóta, amióta az iszlám

20.06
UH

forradalom megdöntötte a sah uralmát. értésére adták, hogy hatalmi helyzetük is függ a palesztin kérdés rendezésétől, s ezen a tényen mitsem változtatnának az amerikai fegyverszállítványok. hivatkoztak arra, ami a sahhal történt Iránban. /folyt./

se/mh fm pi

19.24 080481 1694

-.-

sk0065 4 230 mtik2003

haig-colombo /2.rész/

Rómában feltételezik, hogy ezeknek a híreknek a hallatán fokozódik majd az olasz vezetőknek az a meggyőződése, hogy nyugat-európának tovább kell lépnie a Camp Daviden túl mutató úton.

az amerikai külügyminiszter után csütörtökön Weinberger amerikai hadügyminiszter lesz róma vendége. Weinberger bomból érkezik, a nato nukleáris tervező csoportjának üléséről. megbeszéléseinek homlokterében a kelet-nyugati kapcsolatok alakulása, az „eurorakéták”, olaszországi telepítése és a salt-tárgyalások folytatásának nyitott kérdése áll - írják az olasz lapok.

se/mh fm pi

19.38 080481 0613

-.-

sk0066 4 230 mtik2004

Lengyel mezőgazdaság

aczel endre, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

Varsó, 1981. április 8. /mti/ - a mezőgazdasági felvásárlási árak nagyarányú emeléséről szóló közlemény nyilvánosságra hozatalának másnapján agódmakkal egyes derülátás érződik a lengyel sajtó ide vonatkozó írásaiban. az optimizmusnak kettős oka van: egyfelől a remény, hogy a parasztság jövedelmi viszonyaiban esedékes ugrásszerű javulás erős ösztönző hatást fejt ki. másrészt az a tény, hogy az előző évek sorozatos természeti csapásai után az idei tavasz tartós

WA 20. ³⁰

jó időt hozott, és a földeken sokkal előbb neki lehetett látni a tavaszi munkáknak, mint tavaly.

az aggodalmak ugyancsak két forrásból táplálkoznak: egyrészt abból, hogy a paraszti többletjövedelmeknek nincs árufedezete, másrészt onnan, hogy hiába a ritka jó idő, ha nincs elég vetőmag és palánta, kifejezetten kevés a műtrágya, változatlanul szűk keresztmetszet az alkatrész-ellátás. csak távlati értelemben lehet arról beszélni, hogy a felvásárlási árak emeléséből adódó többletjövedelmek beruházhatók lesznek - noha éppen ez az intézkedés egyik fő célja.

a sajtóban máris napirendre került a felvásárlásiár-emelés óhatatlanul látszó következménye: az élelmiszerek kiskereskedelmi árának emelése. amíg ez nem történik meg, az inflációs tényező - a parasztnak juttatott 76 milliárdos többletjövedelem folytán - keletkezett erővel működik. az express wleczorny című délutáni lap szerdai száma félútcát közgazdásztól kérdezte meg, mit tartanak pillanatnyilag a legfontosabb tennivalónak, és a válasz majdnem egyöntetűen az infláció megfékezése volt. ennek módját a megkérdezettek az élelmiszerárak emelésében és a takarékoságban látják. áremelést azonban csak úgy lehet végrehajtani, ha a legalacsonyabb jövedelmi népességi csoportok kompenzációban részesülnek, másszóval a mezőgazdasági felvásárlási árak emeléséből következő állami többletkiadások terhére elsősorban a magasabb keresetűeknek kell viselniük.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

dr. krawczyk, a lengyel közgazdasági társaság főtájtára ezen a ponton kifejtette: szerinte nem meggyőzni kell a társadalmat az életszínvonal csökkentéséről, hanem csökkenteni kell az életszínvonalat, azaz „hátra kell fordítani a fikcióknak és a képtelenségeknek”, mindazonáltal a lap interjúalanyai egyetértettek abban, hogy csakis a társadalom számára elfogadható áremelési és kompenzációs rendszert lehet bevezetni.

ae/zsa pk pi

19.47 080481 2464

20. ³⁰

-.-

WA

sk0067 4 230 mtik2005

tekere - incidens

nairobi, 1981. április 8. /mti-reuter/ap/ - kedden a kenyai fővárosban incidens zavarta meg edgar tekere volt zimbabwei miniszternek, a kormányzó zanu-hf /zimbabwe afrikai nemzeti unió - hazafias front/ főtitkárának magánjellegű látogatását. a kenyai biztonsági szolgálat emberei feltehetőleg egy, a politikai vezetéssel nem egyeztetett parancsra néhány órára őrizetbe vették a politikust, akit tavaly decemberben egy gyilkossági ügy körüli botrány miatt távolított el a zimbabwei kormányból robert mugabe minisztere (nök).

szerdán tekere már találkozott a kenyai vezetőkkel, és bemutatották őt a parlamentben is. ezzel egyidejűleg nem hivatalos források cáfolták azokat a híreszteléseket, amelyek szerint a kenyai kormány ki akarta utasítani tekere egy nairobi-ban megjelenő lapnak adott nyilatkozata miatt. a kérdéses interjúban a zimbabweban nagy politikai botrányt kavart gyilkossági ügyről tekere egyesek szerint kérkedve nyilatkozott, nevezetesen kijelentette: nem bánta meg azt, hogy egy általa irányított katonai tisztogatás közben testőrei lelőtték egy fehér gazdálkodót.

állítólag tekere szerdán azért találkozott kenyai politikusokkal, hogy tisztázza kijelentéseinek valós értelmét. más források szerint egyáltalán nem erről volt szó, hanem a két ország gazdasági kapcsolatairól. a volt miniszter egyébként azt közölte, hogy kedden mindössze bevitték a külföldiek ellenőrző hivatalba, de az eset nem volt összefüggésben az interjúval. tekere kijelentette azt is, hogy egy vagy két napig még kenyában marad.

ku pk pi

19.51 080481 1576

20

uf

sk0068 4 230 mtik2006

doszt interjuja /lásd: mtik 1059/

uj-delhi, 1981. április 8. /adn/ - doszt afganisztáni külügyminiszter a patriot című indiai napilapnak adott interjújában megerősítette, hogy országa bármikor kész a térség problémáinak megoldása érdekében tárgyalni a szomszédos államokkal. megerősítette továbbá, hogy országa elfogadná egy ENSZ-képviselő közvetítési tevékenységét.

sa pk pi

19.56 080481 0396

- -

sk0069 4 230 mtik2007

francia választási kampány

párizs, 1981. április 8. /mti/ - választási kampánya „uj szakaszának”, kulcsintézkedéseként jelentette be szerdai sajtóértekezletén giscard d'estaing francia köztársasági elnök azt a francia-nyugatnémet nemzetközi kölcsönt, amelyről raymond barre NSZK-beli látogatása során született meg egyezés a két ország között. a párizsban es bonnban közzétett közös közlemény szerint a két ország 5 milliárd ecu - az EKG elszámolási egysége - azaz mintegy 6 milliárd dollár értékű kölcsönt vesz fel az európaiakon a kis- és középipar támogatását célzó intézkedések finanszírozására.

giscard d'estaing elnök, aki a héten új erővel bővítette ki választási főhadiszállását - bevonva többek között jean lecanuet volt igazságügyminisztert és michel poniatowski volt belügyminisztert is a kampányba, mert az eddigi eredmény elmaradt a várttól - négy intézkedést ismertetett egy sajtóértekezleten, amelyek megtartását csak néhány napja határozta el. ezek célja meggyorsítani a gazdasági növekedést és ezzel új beruházásokat, álláslehetőségeket teremteni. a cél: mintegy fél ponttal túlszárnyalni az NSZK gazdasági fejlődési ütemét /amely egyébként rendkívül lelassult és a franciához hasonlóan gyakorlatilag stagnálást jelent/.

csütörtökön két közvéleménykutatási eredményt is közzétettek - amíg az egyik giscard d'estaing elnök 52:48 százalékarányú győzelmét jósolja a május 10-i második fordulóban, a másik éppen fordítva, mitterrand szocialista jelölt 52:5:47.5 arányú sikerét helyezi kilátásba.

uf

a francia kommunista párt központi bizottsága csütörtökön összeült, hogy megvitassa a választási kampány eddigi tapasztalatait.

bd/mh fm pi

20.23 080481 1690

-.-

sk0070 4 230 mtik2008

madridi találkozó

madrid, 1981. április 8. /taszsz/ - a madridi biztonsági és együttműködési találkozó határozatainak előkészítésével foglalkozó szerkesztőbizottság jelenleg a humanitárius problémák - az ugynevezett harmadik kosár - kérdéskörbe tartozó témák madridból a taszsz különtudósítója. a testület a semleges és el nem kötelezett országok által beterjesztett záródokumentum-tervezetnek azon részét vizsgálja, amely a kultúra és az oktatás terén megvalósuló együttműködésre vonatkozik.

bár a tárgyaló felek között vannak bizonyos eltérések a problémák kezelését illetően, a résztvevő küldöttségek véleményei közeltek egymáshoz, és az ebbe a kérdéskörbe tartozó témák többségének megfogalmazásánál közös álláspontot alakítottak ki. így például egyetértés jött létre, hogy szorgalmazni kívánják diákok, tanárok és tudósok cserelátogatását az egyes államok érdekeinek kölcsönös figyelembevételével. a küldöttségek többsége támogatta azt a javaslatot, amely az európai - köztük a magyar, a lengyel, a norvég, a svéd és más - nyelvek tanulásának ösztönzését irányozza elő.

a szerkesztőbizottságban a küldöttségek megtárgyalják az egyes országok állami és társadalmi szervezetei közötti érintkezés és az emberi kapcsolatok - így a családok újraegyesítésének - kérdését. annak ellenére, hogy az említett szervezetek közötti kapcsolatok sok millió embert érintenek és emiatt rendkívül jelentősek, ezen a területen még sok akadályt nem sikerült elhárítani /példaként említhető több eset is az utóbbi időből, amikor szakszervezeti és más társadalmi szervezetek tagjaitól egyes nyugati országok megtagadták a beutazási engedélyt/.

a szocialista országok delegációi fellépnek azért, hogy a humanitárius problémákat kiegyensúlyozottan közelítsék meg, a helsinki értekezlet záródokumentuma téziseinek megfelelően. a szocialista országok már több, nagy érdeklődést kiváltó

U4

kezdeményezést tettek. ezek sorában említendő a szovjetunió és az ndk javaslata, amelynek az a célja, hogy bővítsék a résztvevő országok hírügynökségeinek, sajtószerveinek rádiós és televíziós társaságainak tapasztalatcseréjét.

sr fm pi

20.32 080481 2151

-.-

sk0071 4 230 mtik2009

ecevit

ankara, 1981. április 8. /reuter/ap/ - a rendkívüli állapot felügyeletével megbízott török katonai hatóságok lefoglalták bülent ecevit volt kormányfő új képeslapjának legfrissebb számát, mert a lap egyik cikkében ecevit követelte, hogy hagyják abba a kínzásokat a török börtönökben.

az ankarai katonai hatóság szerda délutánra be is idézte bülent ecevitet.

a katonai hatóságok ugyanakkor ismételten felszólították ecevitet és süleyman demireit, a hatalomátvétel előtt működött két legnagyobb párt vezetőjét, hogy a katonai uralom ideje alatt tartózkodjanak a politikai tevékenységtől.

az „arayis” című lap április 4-i számát azért foglalták le, mert ecevit cikke „megsértette a biztonsági erőket, azt állítván, hogy tagjai tudatlanságuk és képzetlenségük következtében kínzáshoz folyamodtak,,.

ecevit nem nyilatkozott a vádról. cikkében arról írt, hogy a török börtönökben immár „hagyomány”, a foglyok kínzása. ez szerinte annak a következménye, hogy az ő félreállítását után a hatóságok nem folytatták kezdeményezését. ecevit ugyanis 1978-ban és 1979-ben az angol scotland yardtól kért szakértőket, akiknek az lett volna a feladatuk, hogy megtanítsák a török rendőröket: a kínzáson kívül más módszerek is léteznek a terrorizmus elleni harcra.

ecevit cikkében kínzásnak minősít olyan módszereket is, amelyek a tavaly szeptemberi katonai puccs után törvényessé váltak: a letartóztatottakat 90 napig lehet ítélet nélkül fogságban tartani, majd ezt a kilencven napot névleges „szabadon engedés”, után gyakorlatilag a végtelenségig lehet ismételni. erre a sorsra jutott például ahmet isvan volt istanbuli polgármester is.

U4

bülent ULUSU török miniszterelnök a közelmúltban elismerte, hogy a hatóságok jelenleg 68 olyan panaszt vizsgálnak, amelyeket foglyok kínzása miatt terjesztettek be.

az ecevit-ügy a török katonai kormányzat számára kedvezőtlen időszakban robbant ki. jelenleg ugyanis törökországban tesz látogatást a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetségének küldöttsége. a küldöttek, röviddel beidézése előtt ecevittel is találkozottak.

sg fm pi

21.59 080481 2126

-.-

sk0072 4 230 mtik2010

román szakszervezetek

bukarest, 1981. április 8. /mti/ - szerdán bukarestben befejeződött a romániai szakszervezetek általános szövetségének háromnapos kongresszusa.

a tanácskozáson hangsúlyozást nyert, hogy a szakszervezetek - elismerve a román kommunista pártnak, mint az egész nép vezető politikai erejének szerepét, - tevékenységüket a munkásdemokrácia alapján fejtik ki. az államigazgatási szervekkel és a gazdasági egységek vezetőségével kapcsolatban minden szervezési szintén jogi személyként, teljes autonómiával tevékenykednek az alapszabályzat által rájuk ruházott, az ország törvényei szerint nyújtott jogaik gyakorlásával. a szakszervezetek a szocialista demokrácia és egység frontja tanácsai keretében aktívan részt vesznek a politikai életben, az ország gazdasági-társadalmi fejlesztésének nagy munkájában.

a kongresszus a szervezeti szabályzatot módosította, határozatot fogadott el a szakszervezetek tevékenységéről és feladatairól. ezenkívül megválasztotta vezető szerveit: a szakszervezetek központi tanácsának 257 rendes és 84 póttagja lett. a központi tanács elnökevé cornel onescu-t választották, aki az év elején került a szakszervezetek élére. megválasztották a 35 tagú központi ellenőrző bizottságot is, amelynek elnöke ismét ion moga lett.

az elfogadott határozatokat később teszik közzé

olt/zsa pi

21.02 080481 1361

-.-

U4

sk0073 4 230 mtik2011

kreisky-nyilatkozat

moszkva, 1981. április 8. /taszsz/ - mint bármely más, a béke és az enyhülés ügye mellett elkötelezett ember, úgy én is nagy figyelemmel fogadtam az új szovjet javaslatokat - jelentette ki bruno kreisky osztrák szövetségi kancellár a szovjet televízió tudósítójának adott nyilatkozatában. leszögezte: jelenleg, a nemzetközi helyzet éleződésének időszakában a szovjet javaslatoknak különleges jelentőségük van.

a kancellár az interjúban meglepéssel nyilatkozott nyikolaj tyihonovval, a szovjetunió minisztertanácsa elnökével folytatott tárgyalásairól. kreisky kedvezően ítélte meg a két ország gazdasági együttműködésének kilátásait.

ku pi

21.04 080481 0689

-.-

sk0074 4 230 mtik2013

Libanoni kp /2.rész/

- ami a falangisták zahlei offenzíváját illeti - folytatta georges haui - ez a város megkaparintásán túl a beirut-damaszkusz útvonal elvágására irányul, azzal a távolabbi céllal, hogy az ellenőrzésük alatt álló területeket kiterjesszék és összekapcsolják haddad órnagy dél-libanoni miniállamával. ezek a törekvések nemcsak a bekaa-völgy, hanem szíria biztonságát is közvetlenül fenyegették, ezért az arab liga döntése értelmében, s a beiruti hatóságok egyetértésével libanonban állomásozó arab békefenntartó erők kénytelenek voltak intézkedéseket tenni a fasiszta terjeszkedés megakadályozására. a reakciós, imperialista propaganda tudatosan meghamisítja, kiforgatja az igazságot, hogy fedezze a súlyos áldozatokat követelő provokációkat. a libanoni hazafias erők nemzeti mozgalma a politikai megoldás híve, abban a tudatban küzd az egységes, demokratikus libanonért, hogy számíthat a szovjetunió, a szocialista országok, a haladó, demokratikus közvélemény támogatására.

- a libanoni válság nem választható el a közel-keleti válságtól. az igazságos rendezés reális utját az az új szovjet javaslat mutatta meg, amely indítványozta, hogy az összes érdekelt fél részvételével

U4

nivjanak össze nemzetközi konferenciát a konfliktus átfogó megoldása végett - mondotta végezetül a libanoni kp főtitkára, hozzáfűzve, hogy minden eshetőségre fel kell készülni, egy átfogó katonai konfrontáció lehetőségét is beléértve.

bz/mh pk

21.08 080481 1464

-.-

sk0075 4 230 mtik2012

Libanoni kp /1.rész/

beirut, 1981. április 8. /mti/ - georges haui, a libanoni kommunista párt főtitkára, szerdai sajtóértekezletén a belső fasiszta erőket támogató, védelmező izraelt, és az egyesült államokat tette felelőssé a zahleban es beirutban kiprovokált fegyveres harcokért, a robbanásig élezett feszültségért.

rámutatott, hogy a libanon elleni izraeli agresszió eszkalációja és a falangista milíciák offenzívája időben egybeesik, és szervesen összefügg haig amerikai külügyminiszter közel-keleti körútjával, azaz annak az amerikai stratégiának a része, amely a camp david-i alku ellenfeleire csapást mérve, egy szovjetellenes katonai paktum létrehozásával kívánja megvalósítani az egyesült államok közel-keleti hegemóniáját. az összehangolt izraeli-falangista támadások célja az amerikai terv útjában álló erők: sziria, a palesztin ellenállási mozgalom és a libanoni hazafias erők meggyengítése, szétzúzása. a hosszabb ideje előkészített fegyveres konfliktust akkor robbantották ki, amikor a legutóbbi sziriai-libanoni csúcsertekezlet nyomán a beirutai kormány úgy döntött, hogy dél-libanonba küldi a reguláris hadsereg egységeit. a falangista milíciák felkészítését izraeli tanácsadók irányították. /folyt./

bz mh pk

21.13 080481 1248

-.-

sk0076 4 230 mtik2014

a szerkesztőségek tájékoztatására

nato - kommuniké /teljes szöveg/

bonn, 1981. április 8. /dpa,afp/ - ,, a nukleáris tervező csoport, a nato-nak a szövetség nukleáris védelmi politikája fejlesztéséért felelős legfontosabb testülete 1981. április 7-én és 8-án miniszteri tanácskozást tartott bomban.

- a miniszterek az amerikai hadügyminiszternek a nukleáris fegyveres erők helyzetéről tartott beszámolója után hangsúlyozták aggodalmukat a nem csökkenő szovjet fegyverkezés és a szovjet nukleáris fegyveres erők egész spektrumának javítása miatt, s megvitatták e fejlemények kihatását a kelet és a nyugat közötti egyensúlyra. az egyesült államok folyamatos és újabban fokozott fáradozásainak ismeretében, hogy erősítse hadászati fegyveres erőt, a miniszterek kijelentették: támogatják az effajta fegyveres erők célszerű egyensúlyának biztosításához szükséges összes lépéseket.

- a szovjet fegyveres erők állandó növekedése, különösen európai nukleáris fegyveres erőinek /hadszintéri nukleáris erők / túlsulya a destabilizálódás veszélyét rejti magában. a miniszterek megismételték sajnálkozásukat amiatt, hogy a már most is nagyszámu, több robbanófejes ss-20-as rakéták és a backfire-bombázók számának növekedése következtében a nukleáris középtávolság terén állandóan fokozódik a szovjet fölény. tekintettel az 5.000 kilométerig terjedő nagy hatótávolságukra, a szovjet ss-20-as rakéták a szovjetunió nem európai területének egyes körzeteiből is veszélyeztetik a nato-hoz tartozó európát. mintegy 380 darab ss-5-ös rakétájának megtartása mellett a szovjetunió jelenleg körülbelül 220 indítóállással rendelkezik többrobbanófejes ss-20-as rakéták számára. egyedül ss-20-as rakétáival a szovjetunió máris mintegy 660 nukleáris harci részt állomásoztat, vagyis többet, mint amennyit a nato-nak a messze ható hadszintéri nukleáris erők /amelyeknek első rendszereit 1983 vége előtt nem fogják állomásoztatni/ korszerűsítésére vonatkozó programja előír. a szovjetunió gyors ütemben folytatja ezeket a telepítéseket.

a miniszterek ezen kívül megállapították, hogy ezt a helyzetet tovább élizte több új, kisebb hatótávolságú nukleáris rakétarendszer kifejlesztése, továbbá az a tény, hogy az atomfegyverek hordozására alkalmas szovjet harcászati repülőgépek állományát egyedül 1980-ban lényegesen korszerűsítették su-17-es, su-24-es, mig-23-as és mig-25-ös típusok új modelljei több mint 1.000 példányának gyártásával. /folyt.köv./

fm pi

21.16 080481 2514

-.-

sk0077 4 230 mtik2015

nato - kommuniké / 2. rész / / szerk.táj. /

- a miniszterek egyetértettek abban, hogy a nato és a varsói szerződés közötti katonai összegyensúly helyreállításának és fenntartásának követelménye - a szövetség biztonságának és a béke megőrzésének lényeges feltétele. az atlanti szövetség európára vonatkozó nukleáris politikájának elsődleges célja az elrettentés és a stabilitás a nato-triász / hagyományos, hadszintéri nukleáris és interkontinentális-hadászati fegyveres erők /, e triász elemeinek és a szövetség hadászati egysége fontos politikai elveinek összekapcsolása alapján. a miniszterek aláhúzták a követelményt, hogy a nato e triász részeként tartson fenn ütőképes, sokféle és rugalmas hadszintéri nukleáris erőket, s ilyen módon biztosítsa az elrettentést.

- a miniszterek hangsúlyozták, hogy a nato - miként 1979 december 12-én elhatározta - tervszerűen folytatni fogja a messze ható hadszintéri nukleáris erők korszerűsítését, s közben egyidejűleg folytatódnak a fáradozások az effajta erők korlátozását szolgáló, kiegyensúlyozott, összehasonlítható és ellenőrizhető fegyverzetellenőrzési megállapodások érdekében. kifejezték reményüket, hogy a fegyverzet alacsonyabb szintjén sikerül egyensúlyt elérni. a miniszterek kiemelték a hadászati fegyverek említésre méltó korlátozásának jelentőségét, s ebben az összefüggésben ismételten utaltak a nato-n, így a nemrég brüsszelben ülészetű különleges tanácskozó csoporton belüli állandó, szoros konzultációk jelentőségére. ez az ülés a december 12-1 döntés megvalósítási folyamatának része, s lépés volt a középhatótávolságú hadszintéri nukleáris erőkkel kapcsolatos további amerikai-szovjet megbeszélések irányában.

- a miniszterek kiemelték, hogy a moratóriumra vonatkozó legújabb szovjet javaslat nem érinti az alapvető problémákat, amelyeket különösen a hadszintéri nukleáris erők terén folytatott erőteljes szovjet fegyverkezés idézett elő: ez ma méginkább áll, mint 1979-ben. a miniszterek a fegyverzetellenőrzés iránti kifejezett szovjet érdeklődés ismeretében egyidejűleg megállapították, hogy ez a javaslat pusztán rögzíti a szövetség számára elfogadhatatlan egyensúlyhiányt, s ezáltal ellenkezik az egyenlőség elvével, amelyet a decemberi döntés elengedhetetlennek minősített a hadszintéri nukleáris erőkkel kapcsolatos fegyverzetellenőrzés szemszögéből. / folyt.köv. /

fm pi

21.18 080481 2361

-2-

L4

sk0078 4 230 mtik2016

nato-kommuniké / 3. rész / / szerk.táj. /

- a miniszterek megvitatták a high level group folyó munkaprogramját, amely csoport felelősséggel tartozik a nukleáris tervező csoportnak a nato hosszútávú védelmi programja nukleáris vonatkozásaiért. ismételten aláhúzták a high level group hozzájárulásának jelentőségét ahhoz a feladathoz, hogy megvizsgálják a középhatótávolságú hadszintéri nukleáris erők bevezetéséből adódó alkalmazkodás konkrét fajtáját, méretét és alapját, valamint az alkalmazkodás esetleges kihatásait a nato egész európai nukleáris potenciálján belüli feladatok és rendszerek kiegyensúlyozottságára.

- a miniszterek köszönettel fogadták john nott brit hadügyminiszter meghívását, hogy a nukleáris tervező csoport 1981 őszén tartsa nagy-britanniában 30. miniszteri szintű értekezletét.,

x x x

a nato nukleáris tervező csoportjának kétnapos tanácskozásán résztvevő hadügyminiszterek külön nyilatkozatban foglalkoztak a lengyelországi helyzettel.

„ a bomban összeült hadügyminiszterek növekvő nyugtalansággal tapasztalták, hogy a szovjetunió az utóbbi hetekben növekvő mértékben folytatott fenyegető csapatmozdulatokat lengyelország körül- hangsúlyozza a nyilatkozat.

- egy, a fenyegetés alkalmazását vagy a katonai erők bevetését magában foglaló intervenció összeegyeztethetetlen a szovjetunió által nyilvánosan hirdetett béke- és leszerelés-ohajjal, s összeegyeztethetetlen a helsinki záróokmánytal és az ensz alapokmányával is.

- a miniszterek újból megerősítik, hogy mindennemű szovjet katonai beavatkozás komolyan veszélyeztetné a békét és a stabilitást, s mélyreható következményekkel járna a kelet-nyugati kapcsolatok minden aspektusára. a szovjetunió súlyosan veszélyeztetné a leszerelési tanácskozások alapjait, ha beavatkoznék lengyelországban. lengyelországnak szabadon kell döntenie jövőjéről.,

fm pi

21.21 080481 1940

-2-

L4

sk0079 4 800 mtik2018

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0033-ig

1981. április 8. /mti/ -

sk0001 várható

sk0002 kreisky - tyihonov - pohárköszöntők /1.rész./

sk0003 kreisky - tyihonov - pohárköszöntők /2.rész./

sk0004 nszép kongresszus - előkészületek

sk0005 haig spanyolországban

sk0006 egyesült államok - afrika

sk0007 kreisky - tyihonov - pohárköszöntők /3.rész./

sk0008 kuomintang

sk0009 kreisky - tyihonov - pohárköszöntők /4.rész./

sk0010 irország

sk0011 richardson /1.rész./

sk0012 richardson /2.rész./

sk0013 salvador

sk0014 konferencia kínáról

sk0015 libanon - helyzetkép

sk0016 the new york times - dél-korea

sk0017 rövid hírek:

peking: svéd-kínai

washington: reagan - mexikó

rio de janeiro: brazil orvosstrájk

madrid: kínai-spanyol kulturális

texas: robbanás

salisbury: salisbury - fekete polgármester

köln: robbanás a földalattiban

sk0018 cskp kongresszus - szerda /1.rész./

sk0019 nato-csoport /1.rész./

sk0020 cskp kongresszus - szerda /2.rész./

sk0021 haig - szaud-arábia

sk0022 puja - elutazás

sk0023 nato-csoport /2.rész./ /szerk. táj./

sk0024 tekere - letartóztatás

sk0025 carrington - krasznaja zvezda

sk0026 reagan

sk0027 a brit kp gazdasági programja

sk0028 magyar-szovjet közös közlemény /embargó 18 oráig!/
sk0029 magyar-szovjet /2.rész./

sk0030 magyar-szovjet /3.rész./

sk0031 carrington - szuzuki

sk0032 brezsnyev - francia sajtó

sk0033 tyihonov

zsa

21.52 080481 1705

sk0080 4 800 mtik2019

sk0034 rövid hírek: belgrád: jksz kb
párizs: fkp kb
stuttgart: náci tervek

sk0035 izrael - szakszervezet

sk0036 latin-amerikai hírek

sk0037 afrika déli része

sk0038 haig spanyolország - tudósítói

sk0039 szovjet-mongol ürexpedíció - sajtóértekezlet /1.rész./

sk0040 szovjet-mongol sajtóértekezlet /2.rész./

sk0041 szovjet-japán /2.rész./

sk0042 szovjet-japán /1.rész./

sk0043 szarkisz tüzszünet

sk0044 tyihonov - 2. /1.rész./

sk0045 tyihonov - 2. /2.rész./ /részben szerk. táj./

sk0046 spanyol szakszervezeti választások

sk0047 husszein - thatcher

sk0048 cskp kongresszus - szerdai vita /1.rész./

sk0049 cskp kongresszus - szerdai vita /2.rész./

sk0050 cskp kongresszus - szerdai vita /3.rész./

sk0051 szerkesztőségek figyelmébe! mtik1026 hír visszavonása

sk0052 brezsnyev - dzsallud találkozó

sk0053 haig - közel-kelet

sk0054 rövid hírek: phnom penh: szakszervezeti konferencia

brüsszel: spiegel - irodafoglalás

minszk: ifjúsági találkozó

sk0055 cskp kongresszus - szerdai vita /4.rész./

sk0056 afganisztán - doszt /szerk. táj./

sk0057 kína - india

sk0058 afrika - menekültek /részben szerk. táj./

sk0059 reagan - tudósítói

sk0060 tyihonov - 3.

sk0061 cskp kongresszus - dzur

sk0062 nato-csoport - befejezés

sk0063 űrrepülőgép

sk0064 haig - colombo /1.rész./

sk0065 haig - colombo /2.rész./

sk0066 lengyel mezőgazdaság

zsa

21.58 080481 1691

kül

- 66 -

1981.04.08.

sk0080 4 800 mtik2020

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0067-sk0081-ig
1981. április 8. /mti/ -

sk0067 tekere - incidens
sk0068 doszt interjuja /lásd: mtik1059/
sk0069 francia választási kampány
sk0070 madridi találkozó
sk0071 ecevit
sk0072 román szakszervezetek
sk0073 kreisky-nyilatkozat
sk0074 libanoni kp /2.rész./
sk0075 libanoni kp /3.rész./
sk0076 nato - kommuniké /szerk. táj/ /1.rész./
sk0077 nato - kommuniké /szerk. táj/ /2.rész./
sk0078 nato - kommuniké /3.rész./
sk0079 tartalomjegyzék 1
sk0080 tartalomjegyzék 2
sk0081 tartalomjegyzék 3
zsa

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:
főszerkesztő: Köves tiber
szereksztette: heltai andrás
kopreda dezső
pirityi sándor

- v é g e -

21.55 080481 0926

Uy

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. április 09.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. április 9 /mti/ -

prága: cskp-kongresszus

bécs: tyihonov szovjet miniszterelnök látogatása

madrid/london: haig amerikai külügyminiszter látogatása

genf: ensz-konferencia az afrikai menekültekről

london: öt nyugati ország /usa, japán, nszk, franciaország és
nagy-britannia / pénzügyminisztereknek találkozója

beirut: belpolitikai helyzet

km

06.29 090481 0421

F

-.-